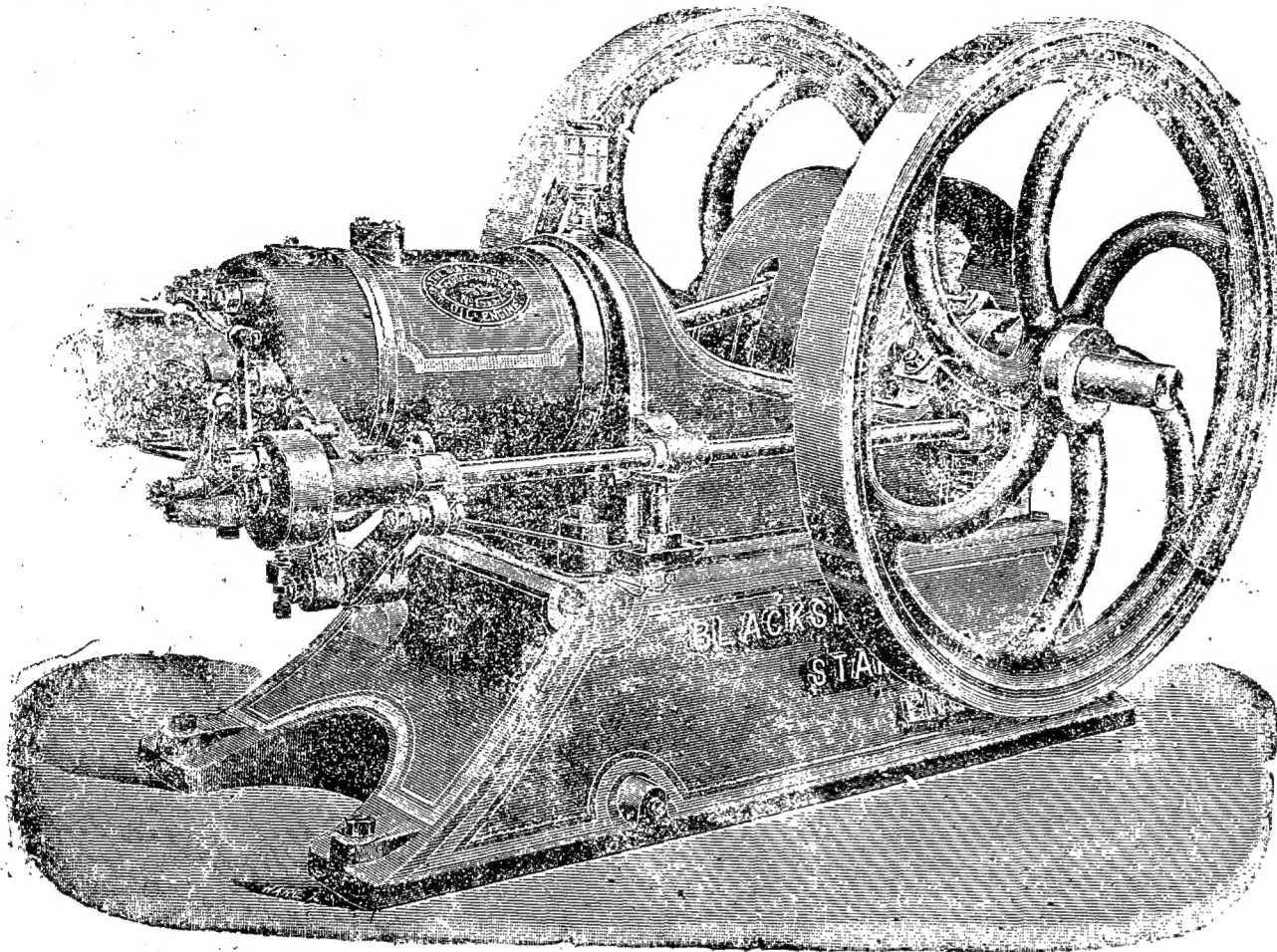

వతిదిగము ప్రకటింపబడును

309944

Vol. 7.

చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం సెప్టెంబరు నెల 22 తేది బుధవారము { No. 144
నందిక ౧౪౪
కా ద్రి నా మ సం వ త్స ర భా ద్ర ప ద శు క్ల ద శ మి ౧౦.

బ్లాక్ స్టోన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొరకనాయకం, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుపయోగించి వనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినది.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోన్ ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

పోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

గొప్ప పట్టు వర్తకశాల.

నెం. 9, 10, 11,

రటన్ జిజార్ రోడ్,

మదరాసు.

చల్లారాం

గైయాన్ చందుగారి

వట్టు వాయిదా,

వట్టు వర్తింగులు,

వట్టు కోటింగులు,

వట్టు చీరలు,

వట్టు దోనతులు,

వట్టు రిబ్బన్లు,

వట్టు శాటిన్లు,

వట్టు చేరుమాట్లు,

వట్టు జైలులు,

వట్టు డ్రేపులు

వాణ్యమునకును, ధరలకును

25 శంలకు పైగానే

ప్రఖ్యాతి గడించినది.

దయచేసి గవనింపుడు:

జేరములేదు. ఒకేమాట

ఒకే క్రమమైన ధర

1890 వ సం॥రమున స్థాపితము.

టెలిఫోను నెం 776

టి. సి. యన్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

కెం దర్శి 1-1 మా 0-4-0 ని. సి. చార్జి మా 0-8-0

12 దర్శి మా 2-8-0 " " 0-8-0

మేలై వ మద్రాసు సాదానన్యము.

కెం 1 కేరళ (24 కు) 0-14-0, ని. సి. ఖర్చు 0-5-0

కెం 1 కేరళ (120 కు) 8-8-0, ని. సి. ఖర్చు 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అందు కంపెనీ,

4 రింగ్లూఫ్ షిఫ్, పార్కుటర్స్ పోస్టు, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కార్యకమును పొందుటకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైనపు పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కఠినసాధ్యమును, దృఢగాత్రమును, ఆ యోగ్యునిని చేర్చుచును. ఈ పుస్తకము యజమానగా నియమమును. పోస్టుచార్జి యును మేము ధరించి కంపెనీదము వెంటనే (వాణికోరెదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరోగ్యగ్రహణావళి, 157, (బాద్లీ, మద్రాసు.

కావలెను

ప్రైమరీ లోవరుశకండరి (ట్రయినింగు గల ఉపాధ్యాయులు శ్యామలాధర్మపాఠశాలకు గావలయును. వనిని గోరువారు గుణగణంబులను దెలుపుచు నీ కింది చిరునామాకు ధరఖాస్తులను బంపుకొనవలయును.

మ్యానేజరు: " శ్యామలా " ధర్మపాఠశాల,

C/o పోస్టు మాస్టరు,

నిడు మాల పోస్టు, మచిలీపట్టణము.

అమృతాంజనం డిపోవారి కౌషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరలైలము, మోహినిలైలము, రత్నచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటరాగును కెప్పించి చూడవచ్చును. కేటరాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

P. O. 306
CALCUTTA.

155, బామ్మారెడ్డిగూడెం, బొంబాయి.

(ప్రతి శాస్త్రాన్ని గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఈ అభ్యుదయ సంఘములో జరుగి వారని, యోగవృత్తిలో
వాస్తవాలనుకూలము, ఇంగ్లీషు ఇతరభాషలను, వ్యవసాయవృత్తిలోను,
భూవత్తవృత్తిలోను, ఇంజనీరింగును, ఆమెరికావాకి చిట్టచేత అమెరికా
మొల విత్తర విశ్వవిద్యాలయము గలవు. ఇంకొకాడ మహమ్మదీయ
మతమును బోధించుట, మునుపే కలదుక ప్రజ్ఞాపించుట, నీరసమునకు
నగుండునుగలదు, కీరనములేని తలకాయనగల ముంటుంటుండును,
భూమిపైను గలవలెవున్న గాకిలో మహమ్మదీయ నిరాధారమున నా
నిలబడు మొదలుకు నిలిచియుండు అనేక లోకమున్నవి. ఈ సందర్భ
మున చదివిన అవ్యవృత్తిలముగా మేటికే భయగలరక గావలదు
యందు చూచుకొను. వీరివలె ౩-0-0 మామలు. (21) 688
వి లెక. జనవరి ౧౮౮౭ నామము, ఒంగోలు, నందమూరి జయ

దేవతల అంబు మృత్యువలన
 తన వానరు బాహువులను అలాగే
 యోగిండును పుట్టుకుంటున్నాడు ;
 కావుననే పుట్టుకుంటున్నాడు. నీతికారీ
 నాడు నాడు అతడు ఎదురు. మృత్యువు
 కంటే అంబు మృత్యువలన

[illegible]

4. రంజి—జ్యోతిరంజనము అనగా జ్యోతి. 5.

అనుబంధం 1: పరిశీలన (1998)

విశేషములు (మౌఖిక విశేషములు) పేజీ 0-2

100 కు (100 కు) 0.4-1

20.0

[illegible]

P A U S E !
REFLECT AND CONSIDER

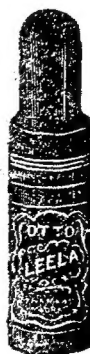
Don't try costly experiments—by spending time and money—by wasting years going in the *wrong* direction. *Start right, continue right and finish right.* Drugging, probing and doctoring as expensive, troublesome and old fashioned. They can never cure Deafness, Ringing Noises in the Ears, Headaches, Catarrh, Sore Throats, Asthma Influenza, Hay Fever &c. &c. The only safe and

BEST COURSE

is a resort to the world famous *Actina*, a purely Natural Treatment, which has made its Mark and created a Name for it in the whole length and breadth of India, Burma and Ceylon. It is priced at Rs. 25-8 only, V.P.P. charges extra, but to quote, Mr. S.M.A. Ansvari, Officer Incharge P.W.D., Bastar State (C.P.), one of its thousands of admirers "Indeed I am not prepared to part with this tiny instrument for lacs of rupees, if I were not to get another", it is worth its weight in diamonds even. Write, ere you forget, if really interested, to *Actina* (A.P.) Dealer in the East, *Batala* (India) for its illustrated 100 pages.

Free Booklet.

(B)

ఓ హో వ్రీలా సెంటు

ఎత్తుటికిని పోజాబని మనోల్లానమాను కలిగిం
చుటలో యీ వాననద్రవ్యము మిక్కిలి తగినది.
అందరియొక్క మనస్సును భ్రమింపజేసి ఆనంద
మును కలిగించుటలో దీనికి సరియగు సుంఠు
వేటొకటి లేదని తలచునట్లు చేయును. తో
అల్పమోహ ఆనంద పారాయము సుందరిమనవి
శుభలేదు.

మీ చేతిగుడ్డలో 4, 5 బొట్లు యీ పెంట్లకు
తేసియెడల బాటుగురోబాల క్రమమే వీనివాడన పోబాలదు.
అట్లు పోవునది నిరూపించువారలకు 50 రూపాయలు ఇవా
వివ్వబడును. వేలకొలది బతులు వీటిని ఉపయోగించి, అనంత
మును జూంచుచున్నాడు. నేటికే ఒకబుడ్డిని తెప్పించి వాడి
చూచుడు. దీనివల 1 (దాం 0-10-0, 1 (దాం 1-0-0.

పాల్గొనిన బోధనల ఫలము ప్రత్యేకము.

విలాసము:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

(536)

సాక్షాత్ కేటం, మదరాసు.

జపానులో వెననలుక ర

మన జేతనులో వెననలుక, అగ్నిపుల్ల చేయుటకు తనకి కచ్చేకర లేక ఈవస్తువులు చేయుటలేదని మనము అనేకమంది చెప్పుచుండగా వినియున్నాము. అనేకకత్తికలలో చదివి యున్నాము. వెననలుక చేయుటకు తనకికచ్చే గ్రాహయిం ము అనే రాయి మన పెరటిలోను నట్టింపవలెను. పింహళ ద్వీపములో కావలసినంతయున్నది. అక్కడనుండి విస్తారము గా జపాను గొంపోయి మనకు కావలసిన వెననలుకను చేసి తంపుచున్నది. మన గోదావరిజిల్లాలో అతి శాశ్వతమైన గ్రా హయిరము కలదు. వెననలుక తనకి కచ్చే మన్ను కూడ మనజేతనులో దొరకును. గోదావరి జిల్లా వెననలుక మంచి కే. కాకినాడలో మల్లాది శుభ్రాపుగారిలో ప్రశంగింపు నవస్తుకు కాకినాడగారి రాజమహేంద్ర వరముగారి పెని నలు ప్యాక్టోరికి ఎత్తుకగా తగిన స్థలము లని చెప్పియుండిరి. గోదావరిజిల్లాలో గ్రాహయిరము లోకములోనికెల్ల శ్రేష్ఠ మయినది గలదు. గోదావరి జిల్లా వివిధ దొరకును, గోదా వరి జిల్లాలో వెననలుక తనకికచ్చే కర ప్రయత్నింపిన దొరకకరకు అనిచెప్పిరి. చెప్పివుంటిని వెననలు ప్యాక్టో రిలో గూడ గోదావరి జిల్లా లెప్పించి ఉపయోగించు చున్నారు. ఇంతకంటే మంచిలెప్పిని మన్నుగూడ గోదావరి జిల్లాలోను నెల్లూరుజిల్లాలోను బంగాళారాజధానిలోను కలదు. ఇక కావలసినది కర.

ఈ విధముగనే అగ్నిపుల్లలకు కావలసిన ముఖ్యవస్తువు కర.

ఈ కరము మన జేతనులో లేదందు. ఉన్నవోలేనో చూచిన కా రెండో జేతనుయొక్క కృషి అభివృద్ధినిబాంధించిన జేతను లెక్కన ఇంగ్లీషువారు ఆఫ్రికా అడవులను గా లించి చూచినట్లు చూచినవారున్నారా? మనములకు లగేను లు కృత్కాశ్రయము చేయవలెను. అరణ్య కాశ్రయము అభ్యసించుచున్నాడు. ఎవ్వరైనా కృషి అభివృద్ధి మనమున నిడుకొని తూర్పుదక్షిణాదిఅడవులకు సింధ్య హిమాలయ అరణ్య ములకు జొచ్చి చూచినవారెవరు గలరు? అట్టి యత్నములు జరిగిన పిమ్మట వైకృతులకు తనకికచ్చే కర లేదని ఒప్పు కొనవచ్చును. మనవారికి అందులోను మనలెలాగువారికి ఆఅభి లాష లేదు. ఆ ఓపికలేదు. ఇక పరాయణలెక్కో ఏమో చెప్పి వారంటే ఆ మాట ఒప్పుకొనుటకు వీలులేదు. ఇదివరకు వెన నలుక కర లేదు లేదన్నాడు. మరిఈవస్తువు మైకూరు అడవు లలో శాశ్వతమైన కరదొరకినదే. అది ఇదివరకులేక ఈరెండు మాడు సంవత్సరములలో మళ్ళది నలుకది అడుగుల పొడవు నకును ఏదెనిమిదిడుగుల లావునకును పెరిగినాపిమ్మి? దీనిభావ మాలోచించ గలవారి కందరకును తెలియును.

నరే పనికి తనకికచ్చే కర మనజేతనులో లేదనే యను కొందము. లేకపోలే చేయవలసినదేమి? ఇట్టి అవసరమున ఇతిర జేతను లేమిచేసినో మనమును అజేతయవచ్చును. జపానులో ఏమి చేసివారంటే 1899 సంవత్సరములో అమెరికానుండి "మాసిలేఫేరా పోపులన్" అనే మొక్కలు 28 అంగుళ ముల పొడవుగలవి తెచ్చిపొందిరి. 1904 నాటికి అవి 15 అడు గుల పొడవునకు పెరిగింది. ఇప్పటికి నుమారు 50 అడుగుల చెట్లయ్యాయుండును. ఈ చెట్ల కొమ్ములు పాతు నెడల ప్రస్తు తన్నును ఈ చెట్లు అగ్నిపుల్లలకు విశేషముగా నుపయోగింప వచ్చును.

తరువాత అమెరికా జేతనున నుండే "జెరీనియా బాని కర" అనే చెట్లు విస్తరములు 1890 లో తెచ్చివేయబడినవి. మరికొన్ని 1900 లో వేయబడినవి. మొదటిది 1904 నాటికి 60 అంగుళములున్ను రెండవది 40 అంగుళములున్ను ఎరు మొక్కలైనవి. "ఇప్పటివరకు చేసిన కర వో భవన లు బట్టిబాడగా ఈచెట్లు మనజేతనులో పెంచుటకు ఏమిన్నీ కష్టములు కనబడుటలేదు. కరలేక అభివృద్ధి గలచని మనవెన నలు కృషి కొలదిసంవత్సరములలో విజృంభించి మన వెననలు లు జేతనేతనులకు శాశ్వతమగుట అని జపాను గవర్న మెంటు చే ప్రచురింపబడిన ఒక గ్రంథములో గలదు.

ఇంకను జర్మనీ ఇండియా మన్నుగు జేతనులోనుండి అనేకరకముల మొక్కలను గొనిపోయి ఆజేతనులో చేసి తరి తోధనలను చేసి ఇప్పుడు వివిధగా పెంచుచు లాభమును బొందు చున్నాడు.

ఈవనిఅంతయు జపానుగవర్న మెంటుచే చేయబడినది. మనజేతనులోగూడ మన ఇంగ్లీషు గవర్న మెంటుగారి శక్తిజేత (వస్తువులుగారి ఈసాటి శ్రద్ధాదీనికొన్నవో మనకు గూడ వై కృతులకు కరకు కరవులేకపోవును గదా! మన అగ్నిపుల్లలకు వెననలుకను మనమే చేసికొనుచుండవచ్చును.

అయితే మనజేతనుయొక్క శీతోష్ణనీటి ఆచెట్లకు రక దందురుగావోలు. మనజేతనులో ఉన్నమండలము నమకీష్ణ వరదలము శీతలమండలమునగూడగలవు. కాబట్టి ప్రపంచము లో ఏమండలములో పెరిగెడి వృక్షములయినను మనజేతనులో పెరుగును.

గొప్ప తిమింగిలము:— ప్రపంచములో నింతవరకువట్టు బడిన, ఒకగొప్ప తిమింగిలము, వాషింగ్టనులో బట్టుబడిన, దానిని కేవలము జేర్చుటకు రెండువర్ష రినములు వట్టెను. 20 మంది మానవులు లాగిరి. దానిదీర్చు 80,000 సానులు. పొడవు 45 అడుగులు. దట్టముగా నున్నవోట దానికైవారము 28 అడుగులు 9 అంగుళములు. దానితోక 10 అడుగులు. కాగుగా పెరిగినది దీనికి 1 1/2 రేట్లు ఎత్తుకగా నుండునది కాశ్రుజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. ఇది సమద్రములో 1500 అడుగుల లోతులో నుండును. ఇది బయటకు వచ్చుట చాల మోక్షర్యముగా నున్నది. ఒక జలాంతరము అల్లకల్లోలము చేయుటకు నీనిధ ముగా బయటకువచ్చెనని తెలియుచున్నది. అంతలోతునండి బయటకు వచ్చుటచే దాని సహజకర్త రద్దయితే తిరిగి స్వస్థ లవన కరగలేక పోయెను. తీసికొని వచ్చు గుండ్రని కన్నులుగలవు. దృష్టిలేదు. దాని నోరు 50 అంగుళముల వడ లున్నది, 48 అంగుళముల లోతునున్నది. దాని నాలుక 40 అంగుళముల పొడవునకున్నది. వందలలోది దంతములవరకు, దవడల ప్రక్కనగలదు. అది గంటకు 45 మైళ్ళు వడగెత్తును. దానిని తట్టకొనుటకు 2 1/2 దినములు వట్టెను.

రతిరాజవిద్యవృద్ధిచూరము

వేడియైన జేతనరక్తముగలవారికి యిది మెంటు చేసేవా కాంతిని చూపవలె కలగజేయును. రక్తమును కుళితముచేసి ను చుటకు వలెవచ్చును. జేతనునకు బలమును శాంతియు నిచ్చును. శ్రీ పురుషులకు అభ్యాసకర్మలకు అను అభ్యాసములు కలిగించి బాంధవ్యసౌఖ్యము ననుమార్చి బహ్య సంహారమునందును తరమనాంధ్యము యుడియే. ఈ రాజోపక రమును సేపించిన వృద్ధాభ్యుదయకొంది, మిక్కిలిబలమును, శిర్య కృద్ధిని, యావనముఖమును, సంభాషింపిని, ఆయవృద్ధిని కలిగించుటయొక్క పుంసత్వమును చాల్చించును. దీన్ని 1-కి మా 2 లు పి. పి. ఖచ్చ 4 లు. (దిన 2238 వార్ 714) పి. ఆర్. జనారధరమూర్తియ్య, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

అమెరికాలో నొక స్థాందర తండీకుడు:— ఈ రెండ కా ర్ అను నరకు కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయములో జరుపుచుండెను. గత బాన్ చూసారమున సాన్ ఫ్రాన్సి స్కో నగరమధ్యమున, ఇండియాలోని బ్రిటిషువారి తంపాల నకు తీవ్రముగా విమర్శించెను. విమర్శన ముగించుటతోడనే గొండ రాంగేతు శ్రీలు ముందునకు చొచ్చుకొనివచ్చి వానిని యాపింప మొదలుపెట్టిరి. 'నీవు ఉలియబడుచువు. నీవు ద్వీపాంతరవాదమునకు వంతబడు చువు నీవ వెటసాంధ్యగతి' అను మన్నుగు తీవ్రముగా దీవెన లతో దీవించిరి. కొందఱు శ్రీలు కోపముతో వానిని గుద్ద బోయిరి. వాని భతకు విశవస్యతో వారి అనురాధనదరలను చూచుచు నూరకుండెను. వాని కాంతభావము వీరిని మరింత రగుల్కొల్పెను. వారు తద్విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు వానికి ప్యానెకట్టు గట్టను నియ్యవలదని విజ్ఞప్తి నందిరి. వాని విశ్వ విద్యాలయాధ్యక్షు లాదిజ్ఞ పై మన్నించలేదు.

ప్రకృత సైన్య పౌంఢుక పేనాలుధరసరసము

నవత్యాక 217 8-0-0	నవత్యాక కంపెట్టి 8-12-0
" 215 7-0-0	" నేపి 5-0-0
" 211 4-8-0	బ్రాకబడ్డ య. 8-0-0
" 210 2-0-0	వెండి కీర్తి 0-14-0

గిరి బ్రదర్లు, స్టేషనర్లు, బ్రిటిష్ కే, మృదాను

నశ్యము సాదా లేక సుగందం

నశ్యకములో తంపబడును. కావలయు వాడు ప్రాయశఃమును. 4 కలములు 0-7-0, 1 పిక్క 8-8-0, 1 బుడ్డి 0-5-0, 1 నేరు 8-0-0 ఎస్. పి. అబ్దుర్, 97, తగదాల పిర్, మదరాసు.

మణిబంధపు గడియారములు

ప్రతిదిన ఉచిత యోగమునకు

నెం 184, నికెల్ కేసు

శిష్టనైజా మణిబంధపు గడియారము శ్రీలు, పనికివారి ధరించుకొనిన చాలా అందముగా నుండును. బాగుగా పోవును. నడియైన కాలమును చూపును. ధర రూ. 12-8-0

నెం 185 నికెల్ కేసు గలది

వై దాని మాడియే యుండును, అయితే కొంచెము పెద్దదిగా యుండును. నడియైన కాలమును చూపును. ధర రూ. 11-8-0

నెం 214 వెండి కేసు చిన్ననైజా

మణిబంధపు గడియారము.

మిక్కిలికన్నునినైజా, చక్కని ఆకారముగలది. 15-4-0

నెం 216 వెండి కేసు గలది.

నెం 214 వెంటరు మాడిగానే యుండును. చిత్ర కొంచెము పెద్దది. నడియైన కాలముచూపును. 14-8-0.

టైమ్ ఫీసులు

బెస్టు అమెరికన్ మేక్

అన్ సానియా "వై రెబ్" అలారం టైమ్ ఫీసు

4 అంగుళములు డయల్ గలది, నడియైన కాలము అలారం కొట్టును. ధర రూ. 8-4-0

అన్ సానియా స్టార్ట్ అలారమ్ టైమ్ ఫీసు

నుమారు 20 నిమిషములవరకు అలారముకొట్టును. 4 అంగుళములు డయల్ గలది, ధర రూ. 8-12-0

లిగ్ బెన్ అలారమ్ టైమ్ ఫీసు

జనరంజకమైన టైమ్ ఫీసు, హిందూచేతనుండు అంతటను ఉపయోగించవచ్చును. రూ. 10-8-0

అమెరికన్ "వైయట్"

అలారమ్ టైమ్ ఫీసు మాకు గాను పురమానుగా చేయబడిన టైమ్ ఫీసు. రూ. 8-4-0

E. A. WATCH Coy., RATTAN BAZAR, MADRAS.

Telephone : No. 291. Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots, Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

మణిబంధపు గడియారములు

ప్రతిదిన ఉచిత యోగమునకు

నెం 184, నికెల్ కేసు

శిష్టనైజా మణిబంధపు గడియారము శ్రీలు, పనికివారి ధరించుకొనిన చాలా అందముగా నుండును. బాగుగా పోవును. నడియైన కాలమును చూపును. ధర రూ. 12-8-0

నెం 185 నికెల్ కేసు గలది

వై దాని మాడియే యుండును, అయితే కొంచెము పెద్దదిగా యుండును. నడియైన కాలమును చూపును. ధర రూ. 11-8-0

నెం 214 వెండి కేసు చిన్ననైజా

మణిబంధపు గడియారము.

మిక్కిలికన్నునినైజా, చక్కని ఆకారముగలది. 15-4-0

నెం 216 వెండి కేసు గలది.

నెం 214 వెంటరు మాడిగానే యుండును. చిత్ర కొంచెము పెద్దది. నడియైన కాలముచూపును. 14-8-0.

టైమ్ ఫీసులు

బెస్టు అమెరికన్ మేక్

అన్ సానియా "వై రెబ్" అలారం టైమ్ ఫీసు

4 అంగుళములు డయల్ గలది, నడియైన కాలము అలారం కొట్టును. ధర రూ. 8-4-0

అన్ సానియా స్టార్ట్ అలారమ్ టైమ్ ఫీసు

నుమారు 20 నిమిషములవరకు అలారముకొట్టును. 4 అంగుళములు డయల్ గలది, ధర రూ. 8-12-0

లిగ్ బెన్ అలారమ్ టైమ్ ఫీసు

జనరంజకమైన టైమ్ ఫీసు, హిందూచేతనుండు అంతటను ఉపయోగించవచ్చును. రూ. 10-8-0

అమెరికన్ "వైయట్"

అలారమ్ టైమ్ ఫీసు మాకు గాను పురమానుగా చేయబడిన టైమ్ ఫీసు. రూ. 8-4-0

E. A. WATCH Coy., RATTAN BAZAR, MADRAS.

Telephone : No. 291. Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots, Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం. సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేది
బుధవారము.

ఆనుకూలస్థితి

కాంగ్రెసు సభకు వెడలినవారిలో సత్యధిక సంఖ్యాకులు, సహాయ నిరాకరణ సిద్ధాంతము నంగీకరించినవారే ననుటకు సందియములేదు. మితవాదులు గొందరును, చిసెంటు ప్రభృతులును, సిద్ధాంతమును, ఆచరణమునుగూడ, వలదనిరి. ఇట్టి వారిసంఖ్య అత్యల్పముగనుండెను. దేశములో వీరి మతము నంగీకరించువారు, అరుదుగమాత్రము గలరు. అందుచే వీరి తత్వమునుగూర్చి కడుదూరము విచారింపనక్కరలేదు. సురేంద్రనాథబెనర్జి వంటివారు, కాంగ్రెసు సభలో సమావేశమయిన వారికి పిచ్చిపెట్టినదని, సామాజ్యశాసన సభలో రాజప్రతినిధిగారి ఎదుట నుడుపుటకు సాహసించిరి. సురేంద్రనాథబెనర్జిగారి వాక్యముల చెవరును కోవగించుకొన నవసరముండదు గాని, వారి యధఃపతనముగూర్చి ఎవరికయినను జాలిగలుగక మానదు. కలకత్తాలో ప్రచురింపబడు సర్వెంటు పత్రిక వారిదుస్థితిగూర్చి యిటుల వ్రాయుచున్నది:

“ఉన్మాదమా, నీచేరు సురేంద్రనాథబెనర్జి. మీరు ఉన్మాత్తుకానియదల, ఆత్మహత్య జేసికొని యుండరు. బెనర్జివంటి ప్రతిభాశాలు లెవరును, ఇట్టి దుస్థితికి వచ్చియుండలేదు. ఆతనిశత్రువులు, ఆతనికి ఆసాధారణమగు దూరదృష్టియు, వివేకమును కలదని పొగడవచ్చును. ఆతనిని ప్రేమించి గౌరవించువారెవరును అటుల బలుకజాలరు. సహాయనిరాకరణ వాదులు వివేకులయినను పిచ్చి వారయినను మాకు బనిలేదు. దేశీయులలో నాల్గింట మూడు వంతులు మండికి పిచ్చియెక్కినచో, వారి కర్మమునకు వారిని వదలిపెట్టవచ్చును. బెనర్జిగారు, వాడింపవచ్చును. తనయుద్దేశమును దృఢముగ దెలుపవచ్చును. తనకుదోచిన రీతిని దేశసేవ జేయవచ్చును. కాని జాతినంతను పిచ్చి వారని నిందించుట ఏటిపని? తానెపుడును ఉదహరించుచుండెడి బర్క్ల వాక్యముల సీతను మరచెనా? బర్క్ ఇతరుల యభిప్రాయమును గౌరవించుచుండెను. శత్రువుల గూర్చి యైనను, ఆతను వరుషాక్షుల నాడి ఎరుగడు. బెనర్జివంటి గొప్ప మేధావంతు డి రీతిన పడిపోయినందులకు మేమెంతయు వగచుచున్నాము.”

సహాయనిరాకరణము విప్లవకర మనియు, సక్రమము గాదనియు తలంచెడి మితవాదులు సురేంద్రనాథ బెనర్జిగారి ప్రాతచరిత్ర నొకమారు పరికించిన, నిజము తేటపడగలదు. వంగదేశ విభజనసమయమునందు, విదేశవస్తు బహిష్కారమే గాక, ప్రభుత్వోద్యోగముల యొక్కయు గౌరవ పదవులయొక్కయు బహిష్కారము సయితము, కోరబడెను. బెనర్జిగారు గూడ, శాసనసభ్యత్వమున కపుడు రాజీనామా నిచ్చి యుండిరి. జాతీయ విద్య, స్వదేశప్రేమ, స్వరాజ్య సాధనములుగ కోరబడెను. బెనర్జిగారి సాధనములను స్వయముగ నంగీకరించుటయే గాక, కలకత్తాలో నపుడు జరిగిన కాంగ్రెసు సభవారి యామోదము బడయ జేసిరి. అట్టిస్థితిలో, గాంధీవిధాన మంత కన్నను తీవ్రపద్ధతులను సూచించుట లేదు.

1906-వ సంవత్సరపు కాంగ్రెసు సభ్యులకు గలుగని పిచ్చి, 1920-వ సంవత్సరపు కాంగ్రెసు సభ్యుల కేల గలిగె నని బెనర్జిగారు దలచిరో యూహింపకల్యము గాదు. వంగదేశవిభజన సమయమున వ్యక్తికరింపబడిన సాధనములే మరియొక మారు సూచింపబడుచున్నవి. సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతము నంగీకరించుచు, గాంధీవిధానమును పూర్తిగ నంగీకరింపని వారిలో, నెకరితో నొక రేకేభవించుట లేదు. లాలా లజపతిరాయిగారు శాసనసభల బహిష్కారము నంగీకరించెదరు గాని, జాతీయవిద్యను అంగీకరించుట లేదు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు, పంచాయతీ న్యాయస్థానసాధనము నంగీకరించెదరు గాని, శాసనసభల బహిష్కారమును జాతీయవిద్యను అంగీకరించుట లేదు. కస్తూరి రంగయ్యంగారు కాంగ్రెసు తీర్మానములోని విదేశవస్తు బహిష్కారమును మాత్రమే నంగీకరించి, మిగిలిన యంశములు ఆచరణయోగ్యములు గావని తలంచుచున్నారు. పాలుప్రభృతులు, శాసన సభల బహిష్కారము దప్ప మిగిలిన యంశముల నంగీకరించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రాతిచ్యనవారికి, సహాయ నిరాకరణ విధానము గూర్చి స్పష్టజ్ఞానము గుదురలేదనియు, వారి ప్రాతికూల్యమునకు తగిన యాధారము లేదనియు విదితము గాగలదు.

వీరిలో చాలమంది ఒక్క విషయము గూర్చి మాత్రము ఏకాభిప్రాయము జూపుచున్నారు. తమ యభిప్రాయము లెటులున్నను, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు తాము బద్ధులుగాక తప్పదని, వీరు గ్రహించుచున్నారు. వంగదేశమునందును, మహారాష్ట్రదేశమునందును, చెన్నరాష్ట్రమునందును, మధ్యరాష్ట్రములందును, తదితరప్రదేశములందును కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నిచ్చినవారు, శాసన సభ్యుత్పత్తిమును మానుకొనుటయే, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. దూరమాలోచించిన, వీరికి శాసన సభల బహిష్కారమునకు ప్రబలమగు ఆభ్యంతర మేదియు లేదని గూడ గ్రహింపవచ్చును. వీలనన, వీరయినను శాసనసభలలో బ్రవేశించినమాత్రమున, స్వరాజ్యము త్వరలో చేకూరునని తలంచుటలేదు. ఆశాభంగకరమగు సంస్కరణముల నుపయోగించి నంతమాత్రమున, సత్వరాభివృద్ధి చేకూరుననుట హాస్యాస్పదము. తాత్కాలికమగు మేలు కొంచెము గలుగునని మాత్రమే వీరు తలంచుచున్నారు. ఆస్వల్పలాభమును కోల్పోయినంతమాత్రమున, నష్టమెద్దియు గలుగజాలదని వీరికిని తెలియును. ఆకారణముచేతనే, తమకును గాంధీగారికిని విశేష భేదము లేదని, యన్. సి. కేల్కారుగారు దెలిపి యుండిరి. మహారాష్ట్ర జాతీయవాదు లెల్లరు ఇటులనే ప్రచురించిరి. అన్నిప్రాంతములవారును శాసన సభ్యుత్పత్తిము నవలీలగ విడచిపెట్టుటజూడ, దేశీయులలో కొందరకు దానిపై గల మోహము మాట పట్టుదలలో గనుపడుచున్నది గాని, లోలోపల నంతగలేదని, స్పష్టముగాగలదు. మొత్తముమీద, అల్పసంఖ్యాకులలో ననేకులు కాంగ్రెసు తీర్మానము నాచరణలో బెట్టుటకు సంసిద్ధులై యుండుట సంతోషప్రదము. కాంగ్రెసు తీర్మానము తమ చర్యలను బంధింప దని తలంచువారు, వీరిలో లేకబోలేదు. అట్టివారిలో మాలవ్యగారు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, శ్రీనివాసయ్యంగారు మొదలగు వారు గలరు.

మాలవ్యగారికి శాసనసభల యుపయోగము గూర్చి గాఢమగు విశ్వాసముగలదు. వీరి విశ్వా

మిదివర కొక్కమారు చలించియుండెను. కాలెటు బిల్లు అంగీకరింపబడినపుడు, వీరి శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. వీరి విశ్వాసము తిరిగి బలపడుటచే గాబోలు, శాసనసభలో మరల బ్రవేశించిరి. పంజాబు దురంతముల గూర్చి న్యాయము సమకూర్చుటకు, శాసనసభలో వీరు ఆమూల్య మగు సేవజేసి యుండిరి. నిజము బయల్పడుటకై వీరెన్నిప్రశ్నలనో యడిగి యుండిరి. ఆ ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుటకు వీలులేదని త్రోసి వేయబడెను. హంటరుకుమిటీ ఏర్పడిన పిమ్మట, ప్రజలపక్షమున సాక్ష్య మిప్పించుటకు, మాలవ్యగారు జేసిన ప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెను. మాలవ్యగారి యనుభవఫలితము లేమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ లేకున్నను, శాసనసభలపై వారికి గల విశ్వాస మాశ్చర్యము గలిగింపక మానదు. కాంగ్రెసు తీర్మాన మెటు లున్నను, శాసనసభలలో బ్రవేశించుటచే దేశసేవ సధికముగ జేయవచ్చునని తలంచువారందు బ్రవేశింపవలె నని, మాలవ్యగారు దలంచుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు సభ్యు లెల్లరును బద్ధులు గావలయు నను సభిప్రాయమును, యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రంగీకరించుట లేదు. తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతుల నిచ్చినవారు మాత్రమే దీనికి బద్ధులుగ నుండవలె నని వీరి యభిప్రాయము. అయినను, శ్రీనివాసయ్యంగారు సయితము విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున శాసన సభ్యుత్పత్తిమును మానుకొనవలసివచ్చెను. విశేషము మంది వోటు నీయకమానుకొనునపుడు, కొలదిమంది ప్రాటు ననుసరించి శాసనసభలో బ్రవేశించుట భావ్యము గాదని తలచి వీరిటుల జేసిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులు గాని వారు గూడ బహుజనాభిప్రాయమునకు వెంటి తమ పంతమును మానుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. మాలవ్యగారును, కస్తూరి రంగయ్యంగారును శ్రీనివాసయ్యంగారి మార్గమును త్వరలో నవలంబించెదరని యూహింపవచ్చును.

ప్రజాశక్తికి ఎట్టిప్రముఖు లయినను లోబడక తప్పదు. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులు గామని పలుకువారు సయితము, ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యమును గనిపెట్టి తమ నిశ్చయమును మార్చికొందురు. ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుటకు తగిన ప్రయత్నములను మాత్రము సలుపుట యావశ్యకము. తగిన నిర్మాణశక్తి జూపనిది, ఏవనియు నెరవేరదు. గుజరాతు రాజకీయ మండల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, సహాయ నిరాకరణోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకును, పంచాయతీ న్యాయస్థానముల నేర్పాటుజేయుట కొక విధానమును తయారుజేయుటకును, ప్రతిమండలము నందును కమిటీల నేర్పరచిరి. జాతీయ విశ్వవిద్యాలయస్థాపనముకొరకు తగిన ప్రయత్నములను సలుపుట కొక యుపసంఘము నేర్పరచినటుల, నేటి తంతివార్తలలో గలదు. ప్రతిరాష్ట్రమునందును ఇట్టి దృఢప్రయత్నములు వెంటనే జరుగవలయును. జాతీయ కళాశాల నిదివరకే నెలకొల్ప బనిచేయుచున్న ఆంధ్రదేశ మీతరుణమున ముందంజ వైచుట భావ్యము. గుజరాతు సంఘము వారివలె, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము, వారియుద్యమమును దేశమందంతటను వ్యాపింపజేయుటకు తగిన కృషిని సలుపగోరెదము. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటునిచ్చిన వారు సయితము, తీర్మాన సాఫల్యమునకు కృషి సలిపెదమని ముందుకు వచ్చుచుండ, ఇంతకన్నను ఆనుకూల పరిస్థితు

లుదయింపనేరవు. మద్రాసు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారి సమయమున, ప్రబలప్రయత్నముల గావించు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. ఆంగ్ల లిపుడు వెనుకబడుట, సమంజసముగ నుండదు. మహారాష్ట్ర ప్రతిక ఈక్రింది రీతిగ గావించిన హెచ్చరిక దేశ మేవిధమున మెలగవలయునో తెలుపరుచుచున్నది.

“భారతజాతి తన శక్తిని గుర్తింపగలుగుచున్నందులకు, మే మెంతయు సంతసించెదము. మహాత్మాగాంధీగారి ఆధ్యాత్మికతేజము, నూతనోద్యమమును నడుపుచున్నందులకు, మేము సంతసించెదము. తా మెదుర్కొనవలసిన అపాయములను గుర్తించి, భారతీయులు అఖండత్యాగ సంసిద్ధతను జూపినందులకు సంతసించెదము. అందుచే మిగుల వినయముతో దేశీయుల నీ తీరున వేడుకొనుచున్నాము. మీ ఆదర్శముల నెంత మాత్రము విడనాడకుడు. వ్యక్తుల జయాపజయముల గూర్చి యోచింపకుడు. ఏల నన, జాతి ముందుకు నడుచునపు డవి గణనకు రావు. తన ఉత్కృష్టసందేశమునందు జాతికి విశ్వాస ముండవలయును. జాతిని ముందుకు నడిపించెడి మహాశక్తులే, విజయమునకు గూడ మార్గము జూపింపగలవు.”

తిలకు : గోక్షే

మహారాష్ట్ర ప్రతిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: “లోకమాన్యతిలకు, గోక్షేగార్లు చనిపోయినందున, సర్ వెలంఠైను ఛిరాలుగారు తన వద్దనున్న రహస్యములను సురక్షితముగ బయల్పరుపవచ్చును. సాధారణస్థితిలో, ఛిరాలుగారు లోకమాన్య తిలకుగారిని గూర్చి ఏమి చెప్పినను దాని నెవరును పాటించబూనరు. కాని, న్యూస్ పేపర్లు మేను ప్రతికలో వ్రాసినట్లు, ప్రజాహితే జీవితమునం దెల్ల తిలకు దుష్టశక్తి యని గోక్షేగారు ఛిరాలుగారికి రహస్యముగ చెప్పిన విషయము, క్రొత్త వింతలకు మూల మగుచున్నది.....గోక్షేవంటి వారు, తిలకుగారిని గూర్చి దుష్ట డని సర్ వెలంఠైనుతో చెప్పి యుండిన విషయమును ఉపేక్షించుటకు వీలులేదు. ఆ కాలమున, సర్ వెలంఠైను బొంబాయి ప్రభుత్వముతో రహస్యలోచనలను సలుపుచు, లోకమాన్య తిలకును గూర్చియే గాక, జాతీయవాదు లందరను గూర్చియు దురభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయు చుండెడివాడని గోక్షేగారికి తెలియును గాన, అతనినేరము మరింత తీవ్రమగుచున్నది. సర్ వెలంఠైను ఛిరాలుగారి యారోపణలను, గోక్షే మిత్రులు సహించెదరో లేదో తెలియదు. ఛిరాలుగారి ఆరోపణలను వారు నిరసించనియెడల, గోక్షేసయితము పైకి కనుబడు దానికన్న నెక్కుడు నీచు డని తలంపఁబ్రసవచ్చును. గోక్షే శాస్త్రీగారు, గోక్షేగారి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రచురింపకుండుట, మంచిదిగనే గన్పడుచున్నది. ఏలనన, వానిలో ననేకములు యూరపీయనులకును వారికిని జరిగిన లేఖలుగ నుండెను. తిలకు యనుచరులకును గోక్షే యనుచరులకును, ఈ సమయమున పోరాటము ప్రబలుట దేశక్షేమమునకు మంచిగాదని మాకు దెలియును. కాని, గోక్షేవంటి పురుషుడు, భారత దేశ శత్రువగు ఛిరాలు వంటివారికి తిలకుగారిని గూర్చి రహస్యముగ దుష్టారోపణల జేసినట్లు తెలిసినపుడు, ఆ విషయమును మరచిపోవు సంతటి అతింధియులము గామని మాత్రము ఒప్పుకొనుచున్నాము.”

గోక్షేగారి అనుచరు లీ విషయమై తమకు దెలిసినంతవరకు నిజముబయల్పరుచుట భావ్యము. లేనియెడల, గోక్షేగారి కారవమునకు కళంకము గలుగకమానదు.

నూతన రాజప్రతినిధి

అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సువారిచ్చిన తంతివార్తలో, నూతనరాజప్రతినిధి నియమింపబడి రనియు, వారి నియామక మాశ్చర్యము గలిగించుననియు, వెనుక దెలుపబడియుండెను. కాని, ఎవరావద వికి నియమింపబడినదియు నిశ్చయముగ దెలియలేదు. వదంతు లనేకములు మాత్రము వ్యాపించి యున్నవి. విల్లింగ్డనుప్రభువు సర్ జార్జిలాయడు సర్ డగ్లసు హేగ్ గార్ల నామము లీ సందర్భమున తరుచుగ వినిపించుచున్నవి. అందనులో ప్రచురింపబడెడి అబ్జర్వర్షప్రతిక మాంటాగుగారి నియామకమును కోరుచున్నది. ఆంగ్లదేశమందలి అమాత్య పదవికి పిమ్మట రాజప్రతినిధి నియామక మే ముఖ్యమైనదని ఎల్లరచే నంగీకరింపబడుచున్నది. ప్రస్తుత రాజప్రతినిధి దూరదృష్టిని కనుబటుపకబోవుటచే, దేశమునందెట్టి విషమస్థితి ప్రబలుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. ప్రస్తుతసమయమునకు, మాంటాగు గారికన్న తగినవా రింకొకరులేరని, అబ్జర్వర్షరు ప్రతిక దెలుపుచున్నది. అందరినాయకులను సమావేశపరచి, గాంధీగారు తమ యుద్యమమును మానుకొనునట్లుల జేయగల శక్తి మాంటాగు గారికి గలదని ఈ ప్రతిక సూచించుచున్నది. గాంధీగారిని లోబడజేయుటకు మాత్రమే, మాంటాగుగారి దేశమునకు రాజప్రతినిధిగ వచ్చునెడల వారిప్రయత్నము విఫలము గాక తప్పదు. దేశపు కోర్కె లెవ్వయో, నూతన రాజప్రతినిధి తిన్నగ గ్రహింపవలయును. పంజాబు సమస్యయు, ఖలీఫా సమస్యయు, తృప్తికరముగ పరిష్కారము గావలయును. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము త్వరలో చేకూరవలయును. ఈకోర్కెలు నెఱవేరనంతవరకు పై పై సమాధాన ప్రయత్నములవలన లాభ మేమాత్ర ముండదు. దేశము తన యక్కర లెవ్వయో స్పష్టముగ గ్రహించినది. గమ్యస్థానము జేరుటకు మార్గమెద్దియో నిశ్చయించినది. ఇట్టి తరుణమున, తాత్కాలికోప శమనములవలన, కార్య సిద్ధి నెరవేరదు. కేవలము, అధికారులలో మార్పు గలిగించినంతమాత్రము ప్రయోజనము గలుగదు. పరిపాలనా విధానము పూర్తిగ మానవలయును. అంతవరకును, ప్రజాసౌఖ్యము చేకూరదు. ఈ విషయమును ఆంగ్లదేశీయు లెంతత్వరలో గ్రహించిన బ్రీటీషుసామాజ్యమున కంత శ్రేయస్కరము.

క్రొత్త పద్ధతి

పాశ్చాత్యదేశములందు, కార్మికులు కొంత కాలము వేతనాభివృద్ధిని మాత్రమే కోరుచుండిరి. పిమ్మట యజమానులతోబాటు పరిశ్రమలను వశపరచికొన బ్రయత్నించుచుండిరి. ఇట్టిలో నిటీవల జరిగిన ప్రయత్నముల మూలకముగ, యజమానులతోబాటు కార్మికులును పరిశ్రమలను నడుపుట కేర్పాటుచేయబడినట్లు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. కార్మికోద్యమము నూతన రూపము దాల్చుచున్న దనుట కిది యొక నిదర్శనము.

నేగోర్వర్పుర గ్రామమున నొక శుశ్రూషాంధాగారము 15 వ తేదీని స్థాపింపబడినది. ఈ శుశ్రూషాంధాగారమునకు అక్కరయిన శుశ్రూషాంధాగారము అని పేరవేసినది. కాలికాలములో పాతకాలము నెడలగ నొక గృహము నిర్మింపబడును.

స్థానిక వార్తలు

పోలీసుకాఖ:— పోర్టువేల్ లో అసిస్టెంటు కమిషనర్ గా బనిచేయుచున్న పి. కెన్సింగ్టన్ కోయిగారు, తిరిగి మదరాసులో పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపఁబడెనుగా నియమింపబడిరి.

తపాలా ప్రకటన:— తపాలా బంట్లకు ఈ మొగట్టుటచే, బొంబాయిలో, ఇన్స్పెక్టరులు పార్సియన్లను యార్డర్ల బటువాదా చేయబడని, తపాలా కార్యకర్తలను తెచ్చుచున్నాడు.

తపాలా ప్రకటన:— బొంబాయి నుండి విశేషతపాలను రీసెకోనివచ్చు రైలు కాలమున కిక్కడకు వచ్చినచో, విశేషతపాల రేఖ ఉదయము 7-80 గంటలకు బటువాదా చేయబడును. తపాలా పేట్ల అప్పకాకి, యా నిగమరాత్రి 8 గంటలకే యుత్తరము.

గొప్ప అన్నదానము:— మదరాసులో క్రమిద్ధి పొందిన అర్జిస్తులకు ఏ రత్నాగారు, కరుణల్లిగారు ముడియటచే, 1000 బీదలకు తక్కువ గాకుండగా, యానెల 25 వ తేదీ ఆదివారమునాడు, తేనాంకేటలో కైపువ తేనాలయమున కెదురుగానున్న భవనమువద్ద నడయించి 10 గంటల కొక గొప్ప అన్నదానము చేయుదురు.

మదరాసు గ్రామ పంచాయతీ బిల్లు:— బిల్లు మార్చి 15 నాటికి తృప్తికరముగా నున్నది. శ్రీ జాతి నిషేధము తొలగింపబడిన యెడల ఇది యొకకడ తృప్తికరముగా నుండగలదు. ఇంగ్లండులోకలెనే, మొదట, రయ్యకు వగయారా నిషయకమైన కొన్ని నిర్బంధములతో మనము శ్రీ లకు ప్రతేజమియ్యవచ్చును. అని బి. సి. సరసింహ అయ్యగారు నెలెత్తుకొని రిపోర్టును ఇచ్చి ఖిలాఫాతును వ్రాసిరి.

శ్రీ విజయవాడ వేదశాస్త్రసభ:— మామూలు ప్రకారము ఈ సంవత్సరము వేదవర్తకుల ఆర్జిజ కుర్త విషయ గాంధీరు నకమి తర్కంతుల జరుపబడును. వేదశాస్త్రరములు విజయవరమునాడు ఉదయమున 7 గంటలు మొదలు నభగారిని జరుపబడును. శాస్త్రసభాసభాసభ ఆదివారమునాడు 2 గంటలు మొదలు జరుపబడును. శాస్త్రరముల బడయగోడకారు నకమి! పూర్వము యోగ్యతాత్రకము నకు గావించుకొనవలయును. శాస్త్రసభ ఇంతకు పూర్వము తనంత నవరాత్రులలో జరిగి యోర్పాటును మార్చి రెండునకర స్వకర్తాకులతోనే జరిగించుటకు బదులుండి విద్యార్థులు కోరినందున అటులనే మార్చదమైనది.—తత్వశాస్త్రసభాసభాసభాసభ, నభాసభాసభ.

నాటియల్లాను చుంపికుందుకు నాక్కలై చార్జి చేయబడిన ప్రైవేటు ఆల్కాటుకేను విచారింపబడెను. నావల్లార్ జరిక కుల్లా జయారా నువచ్చుడ నాఫీ కెన్సెజోన్ బి. యిం. యన్ సార్లంబు దాకో, తిరాగడిన్ తాకాగర్ గులాం హైదర్ అను వారు సాక్ష్యము నిచ్చిరి. ఇంతటితో ప్రాక్తి క్యూషన్ సాక్ష్యము ముగిసినది. వీరి సాక్ష్యపు వివరములు నుండు ప్రకటించబడును.

మోటారు బండిపోటుకేను విచారణ:— 20-4 తేదీని కలకత్తాలో అలీపూరు నెవచ్చు జడ్జిగారు బడ్డిబడ్డి మోటారు బండిపోటు కేసునుగురించి తీర్పుచెప్పిరి. కలకత్తా పోలీసు కార్యాలయ యధికారిగా నున్న యెస్, ఇ. రీచర్, మరియు కొండకను భారతరైలు నింటిలో బండిపోటుచేసి అతడు వాచులను దొంగిలించుకొని యోగచునిపిరి చువీర ని ఫిర్యాదు చేయబడిరి. ముగ్గురు ముద్దాయము నబడిబిజిలో మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుట వాచ్చులము నిచ్చిరిగాని తుదకు వారివాచ్చులములను మరలరద్దు చేసికొనిరి. ఇద్దరుకత్తు మిగతావారంకు రుకు నేరంబుని జరిగివచ్చుతించెను. జడ్జిగారు వారిలో నేకి భవించుచు వీచరనకు 7 వత్సరములును, మరియుకేరి 10 వత్సరములును, మరియుకేరి 5 వత్సరములును, కఠినపరకమును నిధించి మిగతా యెద్దరిని విడుదలచేసెను. వీచర బండిపోటుచేయుటకు కుట్రచేసి కుపాకులకు, చురుగుండు సాయాగిని సరఫరా చేసినది కేసించెను.

నూతన సృష్టి

దీక్ష

మానవుడు గతంలోని అత్యంత అభివృద్ధి చెందిన సాంస్కృతిక మిగిలింపులను, తరతరములనుండి మానవసంస్కారములను సంఘటింపజేసిన సృష్టిని, ఆ కృత్యమును మానవుడు విశేషించాలి. ఈ సాంస్కృతికతను, మనం సాంస్కృతికతను అది నిలబడిన గనుక దాని అత్యంత అభివృద్ధి మానవుని యభ్యుదయకరమైనదిగా నిర్ణయించుటకు వీలు కలుగును. మానవుని కీరము వ్యాప్తి ప్రయత్నము దక్షిణ మతన సంస్కారమునకు వదిలారు. అందుచే ప్రస్తుత యుగమనుచుండును. ఈ సాంస్కృతికతను, మనం సాంస్కృతికతను నిరంతరము పునరుద్ధరించు సంగ్రామము జరుగుచున్నది. మరలను ఈ సాంస్కృతికతను, జన్మము దివ్యసంస్కారము. దీక్షితధర్మము సంపత్తికంఠే వేరుపాడవలెను కావాలి. సంఘము నిజమైన మునుష్యుని. సంఘసంస్కారము, ధర్మము వ్యాప్తికి వీలుగా నున్నది. సమస్త మానవసృష్టి జరుగుచుండును. శ్రీమతన సృష్టికి నిదర్శనముగాని విలయమునకు అత్యంత గుండెనెరు.

లోక మిక్కిలము సృష్టివేదన నడుపుచున్నది. దాని అక్షయము లేవు. ఒక దేశమునందు ఒక జాతియందును గాక సర్వదేశములందును, సర్వజాతులందును ప్రత్యక్షమగు చున్నది. ధర్మసంగ్రామమునందు జయపరాజయము లేవు. మానవసంగ్రామము వల్ల కాదు. కాని మానవుడు అవిచ్ఛేదముచే రకుల్యాన్ని సంగ్రామిస్తూ చల్లారక ధర్మసంగ్రామమునకు తోడ్పడును. విరోధి సంగ్రామమునకు తోడ్పడినవాడు లేడు. మానవులకు పొందిన ప్రాణిత్వ, యధ్యము మిగిలిన పాపము యందులేదు. మానవుని ఈ సాంస్కృతికత వరాజము మునుపటి సంగ్రామము లెరిగి ప్రారంభమయ్యెను. ధర్మము ఆ సాంస్కృతికతను దోహదము చేసి కృతన జాతి వరాజమును పొంది దానిని విస్తరించి, విశేషమైన ధర్మపరాజయము కలిగినను జను కాంతను విస్తరింపజేసెడిది. ధర్మముల సంస్కారదోహదము మిగిలినాములకు సంకల్పించెను. కాలక్రమమున కార్యకర్తయై పోవుచు యూహించినవారి నమృతము కృత్యము మొదలు. దానివలన కార్యముల ప్రభుత్వముతో పోరాడునను ప్రకటించుటకు ముందు. ప్రభుత్వమునందును పార్లమెంటునందును ప్రజాధర్మములను ముందు లేవనెత్తుదు కార్యము లేమి చేయవలయు నని దీర్ఘచూపుచుండిరి. వారు ధర్మమునకు మును ప్రారంభించిరి.

ఆయుధ్యములో నేలను లేపు. మండపాగ్రామిని కేంద్రాత్మముగాని లేపు. కేలము సంకల్పబలముచే సంగ్రామము ప్రారంభమయ్యెను. చక్కని యధ్యక్షియైన మునుపటి రమ్యములనుండి (పంచములు అన్నియు సంగ్రహముగా మునుపటియైను. కార్యకర్తను "కార్యదీక్ష" పొందెను. అది పూర్ణ దీక్షగాని కృత్యపరలాంఛనముకొరకు పొందినది కాదు. ధర్మ విజయమునకు సంకల్పించినవారు ఏదేమిటైనను వారు తమ యభిమానమును తోడ్పాటుకు ఆంగ్లకార్యముల "దీక్ష" వల్ల కలుగుచుండును. కార్యకర్తలు ధర్మకీర్తనను ప్రకటించు వారు లేకపోలేదు. ధర్మస్వయంజను వారి కార్యములకొని అధికారమును చలాయించువారు కార్యకర్తలయ్యెనులందు సామూహ్య నిలబడుటకును గాంచును వారిని నిరసింపజూచుచున్నాడు. ధర్మసంగ్రామమునకు దీక్షితమే రణరంగముగాని కంఠకృత్యమైన ప్రదేశములు కావు. ఆధార కృత్యపరములకు భావదర్శనమునకు భేదము సంతృప్తి మును కార్యముల పొందినవలచలేదు. పోలందు కృత్యపరములతో రమ్యతో గాంగ్గములు యధ్యమునకు దిగి నూడదని కార్యములకు తోచెను. వారి కేంద్రాత్మములను మునుపటి దనుకొనిరి. వారు తమ సంకల్పములను మునుపటిదనుకండ ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటించిరి. లోకమునకు కృత్యపరమి. పొలముల వారి సంకల్పములను కీరనా మహిమను కీరనా మహిమకపోయినను కార్యముల తమ భావమును వాచరించి సార్థకముచేసికో దలచిరి. పొలముల రమ్యలో యధ్యమున కట్టిపెట్టుటకు నవ్వుటి కృత్యపరముల నిరసింపినను కార్యముల "దీక్ష" తరుగలేదు. మానవుల మనంసాంస్కారము అప్రమ కాకుండ నిలబడెట్లుకు కార్యముల సంకల్పించిరి. తేనియెడల జలవివృద్ధిమైన ప్రభుత్వములకొనును ధిక్కరించుటకు వారి సాధ్యమయ్యెనందు. మానవునియందు గల దైవత్వమును వాడు జర్మింపగలిగిరి. తేనియెడల ప్రపంచమున కంతటను అత్యంత మును కలిగించు ధర్మ కార్యమును వారు మునుగా కావ

రించి యుండవలెను. నూతనధర్మసాధనమునకు వీరు వారు విశేషములేకుండ సందబంధు నున్నారే. వీరు తేనివారు కార్య గమ్యముల కాలము.

భారతీయులను మరియొకరూపమున దీక్షింపండి. అట్లు పొందనివారు సంకల్పించుటకు తలపెట్టండి. వారి మృదయ వేదనము ఎవరకు ప్రబోధమునకు కారణమైనను కారణము గావచ్చును. పాంచాలమునందు ప్రజావేదనము కలుగని యెడల ప్రజా వేదనసంస్కారమునకును, దీక్షితను అధికారులై యుండెను. అధికారుల నిరసింపజూచును సామాచర్యమును శ్రీనివాస కృష్ణగారికొనసగటల నిర్దేశకృత్యమున కృత్యపరములగునే ప్రజలవేదనమును ప్రత్యక్షముగా ముని గాంధీమహాత్ముడు ధర్మప్రవర్తక యెయ్యెను. తేనియెడల కాదులను నభివృద్ధిమును సాధనాంతరమును విభిన్నముగా నుండినను ఎవరకు ఏకాదర్శముక మును సంస్కారమునే పొందెదరు. గంధి యంగులయియోలో చెప్పినట్లు వారి నిరాకరణోద్యమమునకు ఆంగ్ల విభాగములను విముఖులయి సంత నితరులు విముఖులయి యుండలేదు. ప్రజలు సంస్కారపిచ్చియై యుండుటచే వారి కీరత్వము ములభముగ గ్రాహ్యమయ్యెను. ఆంగ్లవిభాగమునకు గలవారికి తమ సంస్కారమునందు భిన్న వాసనకు రుచిలేదు. వారికి నవ్యకృత్యముకే యెందుకు పూర్ణమున వట్టును. కాంగ్రెసువుట్టి చాలకాల మైనను ఆంగ్లవిభాగములందును జేకజేయవలసిన కమిషన్లను సంస్కార మునందుంచి వారి యత్నముల సాధకముకాలేదు. గంధిమహాత్ముడు ప్రజలనుండి నిరాకరణమును కొరచుచున్నాడు. విముఖవాసనను విస్తరించి త్యాగము గావించుటకు వారు కోరుచుండిరిగాని వేరకాదు. విభాగములకు భారతీయులనుండు మనంసాంస్కారము నకించెను. వారిని గాంధీమహాత్ముడు గ్రహించిరి. వారికి నితరులు కొందరును గ్రహించిరి. కాని వారికి ఆచరణమునందు ప్రయత్నములేదు. వారు ప్రజల కార్యకర్తలను, ఇందుకు మాత్రము సృష్టిమును నూతన మానవులను అకసరములు. దానిస్వరూపమును క్రిమి క్రిమియుగ చరిత్రము టుత్తమును.

ఆంగ్ల దేశమున ప్రాకమిషనరు నేర్పరుచుట.

ఇండియాలో ప్రతినిధిగా లోక ప్రాకమిషనరులకు ఆంగ్ల దేశమున నియమించుటకు 1919 ఇండియా చట్టము 85 వ క్లెక్ట్ ప్రకారము కమిషనరులు కలుగుచున్నది. ప్రాకమిషనరులను ముఖ్య రీతివలన నిర్ణయించెను. ఆసలచూపు యెందుకైన మొదలు నభల సంయోగ సంఘమువారు బలపరచిరి. వీరును సది చట్టమున చేర్చబడినది. చట్ట ముమొదలకబడినది. దీని ననుసరించి అందఱు సమకాలమునందు ప్రాకమిషనరులకు నియమించెదరు. ఇంతకుముందు యిండియా దొరతనమువారికుమారుల ఏకమంత్రిగా యిండియా మంత్రి కార్యాలయమువారు నిర్వహించుచున్న కార్యముల నన్నిటిని ఈ యిండియా గియంకటి నుండి నిర్వహించుచు ను. ఇక ముందు ఇండియా దొరతనమువారికిని ఇండియా మంత్రికిని పార్లమెంటుకును సంబంధమున కలుగు మాత్రము ననుసరించి స్వరీతిపాలనముల అధినిత్యముల ప్రాకమిషనరుల కందరిని గల అధికారములకు ఇండియా ప్రాకమిషనరులకు గూడ అభింక గలదు. అందులకే ప్రాకమిషనరుల నియమించుటకు ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు నిర్ణయించిరి అతని అధికార పరిమితిని నిర్ణయించిరి. అతడు ఇండియా దొరతనమువారి ఆజ్ఞాపకత్రిగా నుండును. సరకుల కాఖన దానికి చేరిన లెక్కల భాగమును భారతీయ విభాగముల కాఖన అతడు ప్రస్తుతము చేకూరుచుకొనును. అత్యంత యిండియా ప్రాకమిషనరు చేయువని గూడ సరకుల కరికిరించును. ఈ కాఖనని అంతయును చక్కగా జరుగజూపిన వీరుకు యిండియా మంత్రి యిండియా దొరతనములకు లాభించి కలవు, పింఛెను అతడు నిర్ణయము మునుపటినుండు గూడ యిండియా మంత్రి కార్యాలయమునండి ప్రాకమిషనరులకు చేయుట జరుగగలదు. ఈ కనిక యిండియా దొరతనము వారు తగిన వారిని నియమించెదరు. దానిని ఇండియా మంత్రి ఆమోదించును. మొదటిసారి నర్ బలియం మొదలు జి. సి. బి. యి. సి. ఎన్. బి. యి. గారిని యిండియా దొరతనమువారు నియమించిరి. ఇదివరకు మొదటగా గవర్నరు జనరలు కార్యనిర్వహణలో నభ్యుత్తముగా నుండిరి. దీనిని యిండియా మంత్రిగా రామోసిరి. కమిషనరు లోక కార్యకర్తని గూడ నేర్పరచెదరు. అతనిని లోక భారతీయుని నియమించెదరు. ప్రస్తుతము, డబ్ల్యూ. డి. సి. బి. యి. సి. ఎన్.

వ్యాపారము, ధరలు.

మింగళవారము

సోమవారము ననేడును వాటాలు జనాదరణమునకు న్ను. కోయంబూరుకు రు 810 లు, గోకనము రు 187 లు చెన్నైకి రు 1760 లు స్వెస్సుకు రు 185 లు.

మారకపు ధరలు వినిపింపుచున్నది.

కాంతులైగిగాను (ట్రాన్సుఫర్) పెన్నీలు	21 3/4
కాంతుల దర్శనముండి పెన్నీలు	21-13-16
కాంతులకొనుగోలదర్శనముండి సీమలో పెన్నీలు	22-17-82
8 సెలకాయదా	28
6 సెలకాయదా పెన్నీలు	28-9-16
అమెరికావాటముల అమృతపుధర ముడికి రు 320లు,	
కొనుగోలు 100 కి రు 290 లు.	

నానాకాంతుల అమృతపుధరముండి లేదా పెరి (గాను) 97 1/2 రు 100 లు.

నాంకాంతుల కాంతుల అమృతపుధరముండి లేదా పెరి (గాను) 100 వాటములకు రు 260 లు.

మంగులపా అమృతపు యిందు ముండి లేదా పెరి (గాను) 100 టిలులకు రు 850 లు.

జపానకాంతుల అమృతపుధరముండి లేదా పెరి (గాను) 100 యెన్నులకు రు 168 లు.

జపానకాంతుల కొనుగోలు 60 రోజుల వాయదా 100 ఎన్నులకు రు 148 లు.

ప్రెయింట్సులోని వాటాలు కాంతుల అమృతపుధరముండి ధర 100 వాటములకు రు 128 లు.

అమృతపు ధరముండిధర 100 వాటములకు రు 115 లు

చెన్నైకియందలి మారకపుధర లెట్లు కలవు.

కాంతుల అమృతపుధరముండిధర పెన్నీలు	21-13-16
కొనుగోలుముండి	22-7-82
8 సెలకాయదా	28

లండనులో పెండి కొన్న 1 కి

నూయార్కులో చెల్లించుటకు లండను ధర

లండనులో చెల్లించుటకు ప్యాసిఫిక్ ధర

59 1/2 354 1/2 51-95

మూడి.

బొంబయి యందు మూడిలకాకు మందముగ నున్నది. కొంతవరకు వాయదా వ్యాపారము జరిగెను. వారి వ్యాపారము తక్కువ.

లెంగాలు	రు 220 లు
అక్రూడతి	రు 240
కాబోడియా	రు 460

లికర్ములందు 17 వ తేదీన ప్రతిధర లెట్లుబంధెను:-

అక్టోబరు వాయదా	28.60
జనవరి	24.59
మార్చి	28.58
మే	17.46

అమెరికావాటముల నూయార్కునందు ధర లెట్లు బంధెను:-

అక్టోబరు	28.68
జనవరి	24.58
మార్చి	28.58

గవర్నరు మెంటు వర్తములు

8 1/2 కట్టి రూపాయల వర్తములు	రు 87 1/2 మొదలు 58 1/2
5 1/2 " యధ్యక్షతములు 1921	రు 99 1/2 " 100
5 1/2 " 1922, 1923	రు 98 " 99
5 1/2 " 1925	రు 98 1/2 " 99 1/2
5 1/2 " 1928	రు 98 " 99
6 " 1920, 1920	రు 100 మొదలు 100 1/2

మారకపు ధరలు.

రు 1-8	సి 1-10 1/8
దర్శి	1-10 1/4

వారిని నియమించిరి. ప్రస్తుతము యిండియా మంత్రిగారి కార్యాలయమున యీ వారి చేయుచున్న గుమాస్తాలను ఉద్యోగులను ముక్రమే ప్రాకమిషనరుల కార్యాలయమునకు మార్చినదగు గాని ముందుముందు వారిని కలిగియున్న ప్రాకమిషనరు ఇండియా దొరతనమువారి ఆజ్ఞాపకము వారిని భర్తీ చేయగలదు. అక్టోబరు 1-వ తేదీ మొదలు వని ప్రారంభమగును. గోస్వామి నరసింహ 42 వ గృహమున నీ కార్యాలయము చేర్చబడుచును. అతేది కార్యమును నిర్వహణకొని విధ్వంసకరము యిండియా మంత్రి కార్యాలయమునకు అతడు వనిచేయును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ సమాచార సంఘ సభ

ఈ నెల 20 వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయి కాశీ నగరమున నీ సమావేశము జరిగినది. 200 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వారిలో 80 మంది దొరతనమువారికి నయము లేకపోయినారు. అన్ని జిల్లాలనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. ప్రభుత్వ కాపులలో పెక్కింటి ప్రధానోద్యోగులు నియమితులుగా వచ్చిరి. గవర్నరుగారి కార్యదర్శి వహించిరి. ఉత్తమ వ్యాప్తిగూర్చి గవర్నరుగారు వివరించుచు ఉత్తమలభ్యము వివరించుచును బహుమతి కొన్నిటినిగూర్చిగా 2 వ రం చిరి. ప్రతినిధులను నియోజిం చేయుట కిదియే తొలిసారి. కానీకాని వారికి స్వాగతమిచ్చుచున్నాను. ముఖ్యముగా పాదరక్షా బలహీనా సంస్థానములనుండి వచ్చిన విజ్ఞప్తులను స్వాగత మిచ్చుచున్నాను. మీ సమావేశము నలవ చాలలభ్యము కలుగగలదు. దొరతనమువారు చేయవలసిన జీవన సుందరితో వారునుభవించుచున్నాను. ముఖ్యముగా ముఖ్యములలో సంఘములను క్రమ 2581, ఆగష్టు నెల వాటికి 2750 కి పెరిగినది ఇది అభివృద్ధిచూపకము. వెలకటి పెట్టుకది మొత్తము 81½ లక్షలు. ఇప్పుడది 100 లక్షలుగా పెరిగినది. రావలసిన లాకీలు కి లక్షలవరకు పెరుగుట కోసమిచ్చును. వెలకీ లక్షలు ముక్తము యుండెను. సింధుజేతమున 108 సంఘము లేర్పడెను. అచట రెండు సమాచారసంఘపు క్యాంట్ లు కూడ నేర్పడివి. అత్యుత్పత్తి (వాన) కేటెలు) లేని సంఘములు 102 మాత్రమే గలవు. అరువు పద్ధతి గల సంఘములకంటె అరువుపద్ధతి లేని సంఘములు మూడురెట్టికముగా నుండవలెను. అది అభివృద్ధికి మూలము. ఈవిషయము నిత్యదోక యుద్ధసంఘమువారు చర్చించగలరగాన వారు తనన కేంద్ర వహించగోరవలెను. కమ్యూనికే సంఘములు మనజేతకునందు ముక్తిమొలవు. యూరోపుదేశము నుండి సంఘములు లేవు. ఇది అనుభూయము. బొంబాయి యందు తప్పక క్రమసంస్థల బాంధులు చాలకన్యకగానున్నది గాన వీరిని హెచ్చించుటకున చాలలభ్యము కలుగును. ఇది మంచి అవకాశము. ప్రతి రాజా కా యందును ఒక పట్టుకమునైన (అర్చకు) బాంకి యుండునట్లు మిగిల చూడవలెను. ఆ బాంకివాడు విభాజ్యములకు సమకూర్చుట దొరతనమువారి ఋణకరములను విక్రయించుట, మున్నగు పనులను చూడవలెను. బొంబాయి అభివృద్ధి విభాగమునకు గాను దొరతనమువారు బదులును కోరుచున్నార. క్యాంట్ లు లో నుద్ద్యోగులను కార్యనిర్వాహకులను సమర్థులను నియమించవలెను. దైర్యమును తమహాధ్యులను గ్రహించి వనిచేయవలెను. వర్తకముల దాన క్రికలిండుట దైర్యములవిధి. పూనా లో కమ్యూనికేషన్ బాంధును అవసరమైతే రెండుల వని బాంధును వేరువేరు సంఘముల నేర్పరచుకొనిరి. గృహనిర్మాణ సంఘములవారు 1914 నుండి 3 వ రే యు యున్న ను సామగ్రిలవెలు చాల హెచ్చుగా నుండుటే వారికి సంగపాగులలేదు. "కొనావరేటివు యిన్టీట్యూటు" స్థాపనము నున్నది. కర్నూలో కర్నూర్నిర్మాణసంఘ మి యుద్ధము ముగిసినప్పుడు సరియగు పనులనుగలదు. ముఖ్యముగా దాని కోక మందిరము నుండుటే కాకున యిప్పుడి ఉదారభావులగు దాతల కింకకంటె నుత్తమకార్య ముండవని గర్వాల్లి లాయకుగారు నుడిచిరి.

వెనుకటికభి కర్నూరసంఘములను అయిదు జరుపవలెన తీర్మానములను విజ్ఞప్తిర ఓట్ రాకుట్టుగాను వివరించిరి. అయిదుజరుగనిదానిని గూర్చి హేతువులను వివరించిరి. వ్యవసాయదారులు సమాచారముల పడి దురకృష్టముగా నుండ వారిని కాపాడుటకు వెనుకట నీయుద్ధమునూర్చవలెనది గాని క్రమక్రమముగా నది విస్తరించుచున్నది. వ్యవసాయమును కంటలు హెచ్చుచేయుటతో గూడ తనిజనొందుటలేదు. ఈ జేతమున నన్ని రాష్ట్రములకంటె నీ రాష్ట్రముననే తరిత్రముల్యధికముగా నున్నవని తెలిసికొనుటచే వాటివ్యయన యను పరిశ్రమలకు నూడ సమాచార విభాగము తప్పక వ్యాపింపవలెను. భూమినిర్మి లెల్లురించి భాగులే యుండునూడ వీరివలన సహాయము కలుగవలెను. సాంఘిక అధిక సంబంధమును అకాలిని తొలగించుటకు గూడ నీ రాష్ట్రమువారు శ్రమిల్పించుచున్నార. సమాచారము నివృద్ధి యోజనము. అభివృద్ధి భ్రాంతి మాయముల నడగియించుటకులను కాక రాంతరకోకవ్యాసముల వలనను అన్ని సిద్ధినిబడ యుదగునని సమాచార నిర్మాణమువారు గంభీర సర్వముల నుడువుచున్నార. కాని మిగిలినను అనుభవమును గడించిన

సమాచారములు మిమ్ము నీ ఆందోళనను ప్రతిఘటించుచున్నది. మిగిలిన సమాచారములతో మిగిలిన గ్రహించగలగు దురని అతడునుడిచెను. మా లాలాబాయి కామలాను గారు గవర్నరుగారికి కందనములను తెలిపిరి. వీర్యులు మహాసభ సంఘముగా నీలిపది. వివిధవిషయముల చర్చచేసినది. ఫలితము 21 వ తేదీని జరుగు మహాసభయందు తెలుపవలెను.

(రెండవ రోజు)

21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల సభజరిగినది. ఈక సంఘముల నిజీకములు చదువబడెను. వానిని ఆయాసంఘముల అధ్యక్షులు లి ర్యా స ము ల యా త ము న ను తపాదించిరి. రిజిస్ట్రార్ కలెక్టరు పనియొనెంచుటకు "కొనావరేటివు"ను ఏర్పరచుతనను తీర్మానమునునిలిపేయవలెనని కోషి గారు సభకు నుపాదించిరి. వాకు కార్యభార మధికముగనుండుటచే నీ నిర్ణయము కోసమున్నామని రిజిస్ట్రార్ గారు నుడిచిరిగాని హెచ్చుయిది బోషి గారి పక్షమున లేది. ప్రధాన కట్టల బ్యాంకులవారు చెట్టులను కట్టుకాయుచు హుండిలను కట్టుకలనుండి గ్రహించవలెను. ప్రాధమిక సంఘములు జిల్లాబ్యాంకులలోనుండి బదులువుచ్చుకొను సామ్యము క్రమంలో 20 వ మంతును వారు బాలలపెట్టుబడి సామ్యమున తర్పకతను. 100కి ½ రూపాయ చొప్పు జిల్లాబ్యాంకులు కట్టిన హెచ్చుచేయవలెను. కట్టలపు బాంధుల నింకను హెచ్చుగా నేర్పరచవలెను అను తీర్మానము లామోదింపబడెను. బొంబాయి సగరమున సమాచార విభాగమును విస్తరింపజేయుటకు ఉత్తమాధ్యక్షముల నిర్ణయించవలెను సమాచార మహాసభకు జరుపవలెను. కట్టసానుకులము సరకుల నుపయోగించువారును సంఘముల నేర్పరచుటకున కలుగు లభ్యమును ప్రజలకు బోధపరుచుటకు జీతములనిచ్చి చాలమందిని ఏర్పరచవలెను. ఇందు లకు సంఘముల నేర్పరచుటకు పెట్టుట బోధుకారిని గూడ కోరవలెను. బొంబాయిలో మెట్టులేరుల సమాచార సంఘము మరల సరి గా పనిచేయువరకును అయ్యు వారికి ని కొనవాటిని సమ్యకముగ వర్తక సంఘములను గూర్చి తెలియజేయుటకు ప్రత్యేకముగ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ కలెక్టరు నియమించవలెను వరకు సంఘములనుండి పెట్టుబడిని తీసికొనక సభ్యుల ప్రతినిధి క్రమసంఘముల మూలముననే విక్రయించవలెను. సభ్యులు కానివారి ప్రతినిధి విక్రయ సంఘములు విక్రయించవలెను దళారిని హెచ్చుగా వుచ్చుకొనవచ్చును. వర్తకము ప్రతినిధి వేర్పరచియుట వారికి విక్రయసంఘముల వారు కొంతసామ్యము అధ్యాపనగా నియోజ్యులు. వరకటి సంఘములు లేనపుడు వర్తకము ప్రతినిధి గ్రహములలోనికాని లేక సభ్యులయందలి గాని వేర్పరచియుట ముక్తమే యీ అధ్యాపన నియోజకము. విక్రయసంఘము లట్లు అధ్యాపన నియమింపవలెను ప్రధానమండల కట్టలబాంధులు విక్రయసంఘములకు భవమును అనుమత్యులయె అనుతీర్మానము లామోదింపబడెను. మా క్యాట్టె గారు కందనముల నొసరించిరి. విభాగవిషయముల పూర్తియైవి.

* * * * *

వరపతి సభ్యులు.

బొంబాయి రాజభాషలోని గత సంవత్సరపు వరకటి సంఘముల నిజీకను కరించినవో దానిలో రెండు విశేషములు గానవలెను. వరకటిసంఘములను మూడు తరగతులుగా విభజించుట యొక విశేషము. అకగా (1) రిపోర్టు సానైటిన్ (భవనహాయములు చేయు సంఘములు) అయిదు (2) కన్ స్ట్రక్షన్ సానైటిన్ (మంచి మంచి వస్తువుల నన్నిటిని నేక రింపియు భవనములు నిర్మించియు చాకధరలకు ప్రజలకు సరఫరాచేయు సంఘములు) అయిదు (3) ప్రాధ్యక్షింగ సానైటిన్ (జూలెవెన్న మొదలగునవి సరఫరాచేయునట్టియు విత్తులు, ఎరువులు, మంచినీరును కళువులు మున్నగునవి సరఫరా చేయునట్టియు సంఘములు) అయిదు మూడు తరగతులుగా విభజించిరి. ఇందువలన యీ మూడరకల సంఘములలో రాష్ట్రీయవరకటి సంఘపు బ్యాంకువారు నేనికి సహాయము చేయవలసి యిప్పుడి అనుబంధమును ముఖ్యముగా చెప్పవచ్చును. రాష్ట్రీయబ్యాంకువారు ప్రభుత్వము వ్యవసాయ పరకటి సంఘములకు భవనహాయములు చేయుచు రెండు నిరసాయక రమయన కర్తవులవై వదయమును మిగతా రిపోర్టుసంఘముల కన్నటికిని అవసరమైనవో తగినకాగ క్రమై భవనము సహాయము చేయవలెననిగాని తదితరములగు యేసంఘములకు గాని సహాయము చేయవలెనని. ముఖ్యముగా కన్ స్ట్రక్షన్ సభ్యుల సంఘములకు చేయవలెను. హిస్ట్రీ జేతములో జేసిన విచారణలను, అనుభవమును ఆధారము జేసికొని రిజిస్ట్రార్ కలెక్టరు భవనముగా నుంచెను.

మొత్తముమీదవ్యవసాయవరకటి సంఘములనిర్మాణముననున్నది. గత వత్సరపు నిజీకములట్టి వ్యవసాయవరకటి సంఘములు 1648 నుండి 1998 వరకు వృద్ధి జొందినట్లును వాటి నిమిత్తము 81½ లక్షల నుండి 198 లక్షలవరకు భవనము సహాయము చేయవలెనట్లును తెలుపబడినది. అసంవత్సరము రిక్త లక్షల నుండి 7½ లక్షలవరకు మూలభవము పెరిగినది. ప్రజలకు భవనహాయములు చేయకుండ రిజిటరేషన్ చేయవలెను చేయు సంఘములు 102 వుండెను. వాటిలో 26 సంఘములు ఎరువు సరఫరాచేయువనియు, 19 విత్తులు సరఫరా చేయువనియు, 18 వ్యవసాయ కలియుట్టు సరఫరా చేయువనియు నుండెను. మరియు వాయి, పెరుగు మొదలగునవి సరఫరా చేయుటకు రియను, 14 మంది కళువులను సరఫరా చేయునట్టియు 4 కళువులను ఇన్ స్ట్రక్షన్ చేయునట్టియు 18 వృత్తి మొదలగు భాగ్యములు అయ్యకము చేయునట్టియు సంఘములు నుండెను. కాని వీటిలో కొన్నింటిని చాల అకాథంకరముగ నుండెను. సింధు జేతములోని యిబ్బందులను తొలగించుటకు అచ్చట వ్యవసాయ వరకటి సంఘముల నేర్పాటు చేయుట యీసంవత్సర మొక గొప్ప విశేషము. రాజధాని మొత్తమునై కడపి సంతకరము 12 నుంట్రి బ్యాంకులు నుండెను. ఇప్పుడది 14కు అయినది. కన్ స్ట్రక్షన్ కు నీటి అలోచించినవో 20 స్టోన్స్ మార్కెట్ గలవు వానిని బాగుజేసి వారిలో ఉత్సాహమును కలుగజేయుట కోక రిజిస్ట్రార్ క నియమించబడెను. బొంబాయిలో బోవధరలకు వస్తువులవమ్ము సంఘమువారు ఒకటి స్థాపించవలెనని. భవనములు నిర్మించి చాకధరలకు ప్రజలకు సరఫరా చేయుసంఘము లీసంవత్సరము అభివృద్ధికరముగ వుండెనని. అట్టిసంఘము లీసంవత్సరము 14 ఎట్టుకగా స్థాపించబడినవి. అధికారులను ఏ ఏర్పాటులేయబడి జరుపవలె వరకటిసంఘముల కార్యచరణమును పరిశీలించు అధికారసభ్యులు గాగల కేంద్ర సభ్యమువారు వరకటిసంఘములను గురించిన గంభముల సరఫరాచేయుచును, అందుకు సంబంధించిన విద్యుత బోధించుచు, ఉత్సాహము లిచ్చుచును, యీ సంతకరము మంచి ఉత్సాహకరమైనట్టియు, అభివృద్ధికరమైనట్టియు పనిని జేసిరి.

నోటీసు

ప్రకృతము హిందూపురమునందు కాపురముండునట్టియు, బెంగుళూరులో నున్న మెసర్యు మూగం డి. వెంకటేశం టి. లక్ష్మయ్య కెట్టి అందు కంపెనీలో భాగస్వామిగా నున్నట్టి యు మూగం డి వెంకటేశం అను ఆయన; వైన చెప్పబడిన మూగం డి. వెంకటేశం టి లక్ష్మయ్య కెట్టి అందు కంపెనీకి అప్పిచ్చి నట్టివారిని మోసముచేసి వారి హక్కులను రద్దుచేయుఅభిప్రాయముతో హిందూపురం నందుండునట్టి ఆస్తిని అనగా "శ్రీరామచంద్ర రై ను అందు ఆయిల్ మిల్లులు," భూములు, మొషియలు, ఇంకను వాటికి సంబంధించిన సామానులు వగైరాలను విక్రయించుటకు బేరము జరుపుచున్నట్లు ఈక్రింద సంతకముచేసిన వాకు తెలిసినది గనుక మూగం డి. వెంకటేశంగారిలో నైనను లేక వైన చెప్పబడిన ఆస్తిలో నైనను, లేక వాటి విక్రయ సంబంధ విషయములయందు నైనను, ఎవరును యేలాటి సంబంధము కలుగజేసుకొనకూడదని ఇందువలన అందరును హెచ్చరించబడుచున్నారు.

ఈనోటీసుకు వ్యతిరేకముగా నడచుకొనునట్టి వారు మూగం డి. వెంకటేశముగారికి గల బాధ్యత కును, జవాబుదారికి పూచీపడినట్లు తలచబడుదురు. మరియు వై చెప్పబడిన కంపెనీకి కూడా భాగస్వామిగాను, జవాబుదారులైన వారుగాను తలచబడుదురు.

తెంగళూరునీటి 20-9-20. } టి. లక్ష్మయ్య కెట్టి.

ఎన్నికల ప్రకటనలు.

ఎన్నికల సంబంధమైన విజ్ఞానము ప్రకటించుటకు అంగుళము 1-కి రూ 3-0-0 లు చొప్పున చార్జీ చేయబడును. అంద్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు.

తేటపాలెం, హిందూ యజ్ఞశాల సంఘమువారిచే (రిందటి) సంవత్సరం (పూరంభించబడిన "నవా తిరుగుచుండెడి కంపి గిన్నె" కొరకు వ్యాధిమంటను కందెపు అటలు ఈ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి రెండు వారములలో జరగజరుగును. ఈ పోటీ అటలను గుంటూరు జిల్లాలోని హైస్కూలు విద్యార్థులు, మిడిల్ స్కూలు బాలుర, ఇతర సంఘముల సభ్యులు పోటీకి నిజమవును. అందుకు 28-9-1930 తేదీ లోపుగా ఈ 2-0-0 రకముతో దరఖాస్తులు క్రెడిట్ కారికి చేరేలాగున కంపకలెను. ఈ దరఖాస్తులకుంటున్నప్పుడు వాటి తాను కంపించగలిగెదను. వశితి ఉచితముగా నిర్వహింపను. పూటమున కంకట నుబ్బినాపు (రేక్స్), కార్పెట్స్,

తెలుగువారికి వచ్చిన ప్రయోజనమును తెలుసుకొని
 చూడఁ—చూచుకొని, సాధించుకొని నువ్వొకటి తెలుసు

మదరాస్ కార్పొరేషన్ సభ.

తాత నిన్నటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు రిపబ్లికన్ భవనమున సమావేశమైరి. తొమ్మిది గంటల వరకు సమావేశమైరి. సభకు 87 గురు సభ్యులు హాజరైరి. ఖాళీ బహదూరు వాల్మీకిరాజుగారు సామెలుగారు నూడ వచ్చియుండిరి.

దాక్షిణి. వి. ఆర్. కామత్ గారు

శ్రీమల్లారావు దగ్గరనుండి కంపెనీని స్థాపనకు సమావేశ మున (వెంటర్ షిప్) నిర్మించవలయునని, ఒక తీర్మానము నుపసాదించిరి. సాయమునువహించుటకు నిషేధించిరి. మెకానికల్ ఇంజనీరు నూచించినటుల ప్రత్యేకముగ ఖాళీ కంపెనీని స్థాపనకు నిర్మించవలయుననియు లేదా స్వేచ్ఛా ఇంజనీరుతో యోజించి ఇంజనీరులకు కృత్యమును మరలైనవై నిర్మించవలయుననియు ఈలోపుగ వీలై సంతకము చేయింపరాదుననియు పింగి స్థాపన దగ్గరనుండి ముఖము ఏలగునో పరిష్కారము చేసిరి. తేజశ్వలునని సభకు రిసిపూషియం అంగీకరించిరి.

కల్లూరును రాధాకవివారికి సాకర్వములను గలగతే యాటకు సహకారమునువహించిరి 1000 యాభ్యులు బులమును మాటికి రిక్తి కట్టిచొప్పున ఈయవలయునని సభకు తీర్మానించిరి.

ఎల్.కె.కె. దీపములు.

సగరముందు ఇంకను ఎక్కువ దీపములు పెట్టవలయునని కమిషనరుగారు తమ నిషేధమును ప్రకటించిరి. దీనికి వ్యతిరేకముగా రిక్తి బులములకు దరఖాస్తు చేసియుండిరి. దొరతన ముహూర్తములను ఇచ్చువరకు అటులోగ నివారణ చేయవలయునని తీర్మానమును జరిగివున్నప్పుడు సామెలుగారు ఈ దీపములను గలగతే సగరమున కార్పొరేషన్ కమిషనరుగారు సూచించిరి. ఈ సూచనకు సభకు ఈ తీర్మానమును సంతకము చేసిరి. తీర్మానమును ఎక్కువ దీపములు పెట్టవలయునని మిగిలిన ప్రాతినిధులు (1, 2, 3, 10, 15) రాబోవు సంతకమున దీపములు పెట్టవలయునని తెలియజేసిరి.

పై సూచనలు అంగీకరించబడినవి.

గృహ నిర్మాణమునకుగూర్చి ఆలోచించుటకు నియమించబడిన కమిషనరు కమిషనరు తీర్మానమును ఇట్లు నిషేధించిరి. చూడండి స్వాంతర్యములను ప్రయుక్తములు లని స్వేచ్ఛా ఇంజనీరు నిర్ణయించిన ప్రత్యేకములను కార్పొరేషన్ కమిషనరు తీర్మానమును సంతకము చేసిరి. దీనితోపాటు 7 లక్షల రూపాయలమును తీయవలయునని నిర్ణయించు నిర్మించి ఇచ్చుటకు అనుమతిగా మండుటకు దొరతనముగారు మిగిలిన గవర్నమెంటు స్థలములను కార్పొరేషన్ కమిషనరు స్వాధీనము చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరవలయును. ఈ స్థలములను స్వాధీనము చేసి కొనుగడకు ప్రభుత్వముగారు ప్రత్యేకముగ లాభించు ఎక్సలెన్స్ అఫీసరుని నియమించవలయును. తీరు ఉన్నాచుసామెలుగారు తీర్మానమును అంగీకరించిరి. సభ్యులందరకు ఈవిషయము తెలియజేయవలయుననియు ఆ ప్రత్యేకములను సభి వ్యాసారావు వేంటుచుల తెల్పిగారు కోరిరి. ఇట్లా సర్పిని మన తీర్మానము సంతకము నిర్మించుటకు అవాంఛనముల కలుగుననియు కమిషనరు చేసిన సూచనలు బాగున్నందున తీర్మానమును ఉత్తరమునందు కొనవలయునని రామస్వామయ్యగారు, దేశికాచారి మన్నుగారు కోరినందున తీర్మానమును సంతకము చేసిరి.

మహాసభకు ఆహ్వానించబడిన సభ్యులందరకు తీర్మానము ననుసరించి కలెక్షనరమునకు సభి తీర్మానమును పోస్టు ముగుతున్న "మామగలనో" అను అధికారియను వెలాయించుటకు చొప్పునక పోవుటయేగాక తదితర పోస్టు సాలాగు చేయుటకు పోవుట.

తాత సభాధ్యక్షులుగ నియమక, అధ్యక్షుల సంతకము చేయగోరి యాజ్ఞాపించిరి, (చిత్తూరు) అధ్యక్షులుగ నుండు వారిందుములమున ప్రార్థించబడుచున్నాడు. అని యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

* * * *

"నేను రాబోవు మద్రాసు కానసభకు సభ్యుడనుగా నుండుటకు నా అభీష్టమును తెలిపియుంటిని. ఇప్పుడు కాంగ్రెసులో జరిగిన తీర్మానమును అనుసరించి నేను అధ్యక్షుగా నుండుటకు వయసు అధికము. నాకు స్నేహితులుగానున్న (రామస్వామయ్యగారు) ఈ విషయము గమనించి అధ్యక్షులుగా నుండుటకు వయసుకొందురని నమ్ముచున్నాను" అని పోతులూరి వెంకట్రామయ్యగారు వ్రావబడి (వ్రాయుచున్నాడు).

మహాసభకుగూర్చి కొనబడినది. అనుమతిరూపము ఏగ్రీసముగ అంగీకరించబడిన చట్టమునకు సంతకము ప్రకటించబడినది. ఎడ్లకు ఇదివరలో ఆర్.గృహాధికారి కొనుగడ ఆచారము యున్నది. అయ్యది ఆచారము వ్యాధియు చేయుట లేదనియు లేదు. పేషెంట్లను లాభముగ లేనందున ఆపద్ధతిని వారించవలయునని తనికాచులచెట్టిగారు తమ తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఈవిషయమును సూచించుచున్న చట్టమును రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున ఎడ్లకొనుటకు అనుమతిగా దబ్బుకు ఖర్చు చేయుచున్నారనియు, కొన్ని ఎడ్లు చచ్చి పోవుచున్నవనియు, కృపాకాలమునను గావించుచున్నారనియు ఎడ్లకొనుటకు పోతున్నాడను పోవుటకు సగరముందు ఆర్.గృహమునకు ఖర్చు కలుగుచున్నదనియు వాదించుచు లేరముల చాల అసంతృప్తి కరముగనున్నవనియు వారిని ఎడ్లకు కొనుగడ నియమించుట ఆచారమునకు విరుద్ధమనియు అందుచే దానిని రద్దు చేయవలయుననియు సభి.

తనికాచుల చెట్టిగారు 15 నిమిషముల కంటే ఎక్కువ 40 నిమిషములకు వాటి మాట్లాడ నూడదని రామస్వామయ్యగారు, వ్యాసారావు, దేశికాచారిగారు ఆక్షేపించిరి. ఉన్నాను సామెలు సామెలు వ్రాచ్చి సామెలు (జి. పి. సేకర్ గారు) తనికాచుల చెట్టిగారు ఆర్.గృహాధికారి మామగలను ఆయనకు కోరికమును వెచ్చుటకు లేనిపోని నేరములను వ్యక్తివై మోపుట వ్యాధియు గాదనియు ఇట్టి తీర్మానమును సభకు అంగీకరించుట భావ్యముగాదనియు ఆక్షేపించిరి. వారాయలస్వామిచెట్టిగారు తనికాచుల చెట్టిగారు చూసిన అక్రమములను / రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున కంటే వారి సమాధానమును ప్రకటించవలయునని. వానుచేట్టిగారు దానిని బలపరచిరి.

నిజముగ రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున, కార్పొరేషన్ వారిని అధిపతిపరచుచున్నందున వారు మంచి లాభకరముగ తనికాచులచెట్టిగారు మామగలను జరిగిరి.

జి. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు తీర్మానమును ఖండించుచు దానిని ప్రోత్సహించెనని.

ఈ తీర్మానమును సూచి (వెంటెంట్) ఏదైనను నిర్ణయించుటకు కర్మముండెనని జి. పి. రామస్వామయ్యగారు అడిగిరి. వారి యభిప్రాయమును బట్టి చూచు చర్యకు జరిపించవలసి యున్నదని నడిచిరి. నిషయము చాల ముఖ్యమైనదగుటచే మనమునునకు దీనిని (సభ) బయ్యించవలయునని తనికాచులచెట్టిగారు సమాధానమునై చేసియుండెలగాని అధ్యక్షుని యభిప్రాయముతో మనకు తనికాచుల వ్యాసారావుగారిని.

అధ్యక్షులు తనికాచులచెట్టిగారు తీర్మానమును జి. పి. రామస్వామయ్యగారు తీర్మానము ఖండించుచు ప్రత్యక్షముగ ఎట్టి నేరములను నిర్ధారణచేయవలెనని ఇట్లు రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున నిర్ణయించుట అవ్యాధియని. ఇట్లు ప్రతి 7-15 గంటలైనందున తీర్మానమును ఆ ప్రత్యేకములను మనకుగోరాలవాయుడుగా కోరిరి. వారి తీర్మానము ఓడిపోయినది. రంగారాగారి తనికాచులచెట్టిగారు కృత్యమును నిర్మించుచు వాదించిన నిషయములను విచారింపి తీరవలయునని. సభ వారు దానిని నిర్ణయించుచు రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున సమాధానమును గలగతే పరిష్కారము గావించవలయునని.

రామకామరు, జి. సేకర్ గారు ఈవిషయమును పోషించుటకు రిపార్టును బంపవలయునని.

తనికాచుల చెట్టిగారు ప్రత్యేకము రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున దూషించుట కంటే కార్పొరేషన్ తీర్మానమును నిర్మించుట బాగుండుననియు అట్లు తీర్మానమును సంతకము కొనిన సమంజసముగ నుండునని ముఖ్యము గారని.

రంగారాగారి తీర్మానమునకు వెంటెంట్లను తెల్పి గారి సంతకము చేసిరి. రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున సమాధానమును ప్రకటించవలయును. 8 గంటలలోపు అన్ని ఎడ్లు పరిశీలించగలిగి మధ్యరత్నలవ్యాధి ఎందుకు ఎడ్లకు కొనిరి? నియమితములు అయిపోయిన తర్వాత పోతులూరి కొనుగడు ఏల పోతులూరి? అభయ కర్మాను అన్ని ఎడ్లకు విశేషముగ వ్యాధి వచ్చుటకు గలకారణం తెలిసి? కొన్ని వారిని రిపీటును ఏల బలపరచెను. అను ఈ విషయము అన్నిటిని రాబోవు ప్రాంత రాష్ట్రమున సమాధానమును మనము ప్రకటించవలయును.

మద్రాసు మొదటియారుగారి సంతకము అంగీకరించిరి. అప్పటికే ప్రతి 8-10 గంటల లాయెను. ఈ విషయము

ఇంకను చాలమంది మాట్లాడవలసివారు. కాన వాటి అంతే చేయవలయునని జి. పి. రామస్వామయ్యగారు కోరిరి. తనికాచులచెట్టిగారు బలపరచిరి. సభ్యులు కోరినటుల 8-15 గంటలలో సభ ముగిసినది.

నేను అంధ్రప్రదేశ్ లో మొదటిసారిగా కలగతే జీతముల వృద్ధినివలయునని యెక్కిమాట్లాడుకొన్నాను. మొదటిగారి మహారాజు జి. పి. టాడ్ వంటిరు దొరగారిలో మాట్లాడుటకుగాను 28-9-20 తేదీకి చెప్పి తమిళనాటి (వారము) జి. పి. ఈతేదీని నాకువచ్చినవరకు మనమునుబట్టి టాడ్ వంటిరు దొరవారు ఈవెలఖరునకు ఉదకమండలములో నే యందు రనియును 1-10-20 తేదీగాని చెప్పి తమిళనాటి (వారము) జి. పి. దొరవారు కంపెనీని బహుముఖ ఎక్సలెన్సును రామస్వామయ్యగారు యున్నందున వారు చెప్పి తమిళనాటి (వారము) జి. పి. అందరికి తెలియవ.

అయ్యగారి తిరుపతిరాజు.

* * * * * అయ్యగారు, 17-9-20 తేదీని ప్రయత్నము చేసిన అంధ్ర ప్రదేశ్ లో అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు మొదటిసారిగా ముఖములకు మనమునుబట్టి గావించుటకు టాడ్ వంటిరు దొరగారిని కోరినట్లును వారు ఈవెల 28 తేదీని వియ్యుటకు సమ్మతించినట్లును అతనికి అందు (గ్రామదొంగి) ముఖములకు రావలసివచ్చి (ప్రకటించినారు. ఈ భారమునకు నెత్తిపెట్టిన తేదీని యెక్కి ఆలోచించక స్వతంత్రము అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు యాలా చేయుటకు (గ్రామదొంగి) ముఖములకు ముక్తిని పోషకము. ఏ సభలోని దీప్తులను ముఖములకు నివరకు తీర్మానము వారెను. అంధ్ర ప్రదేశ్ (గ్రామదొంగి) ముఖములకు దీప్తులను సమావేశము అయ్యగారు వాడ నున్నది. ఈ సభలో గా తిరుపతిరాజుగారు తొందరపడుటకు కారణము తెలియదు. ఏ జిల్లు గావించుట పోషకమును ముఖములకు నేక గ్రీసముగా అంధ్రలో వాడ నున్న సభలో తీర్మానము గావించుట ముఖ్యమునందుకే దీని (గ్రామదొంగి) ముఖములకు తెలియవలయుచున్నాను.

బందా వియ్యన్న.

బర్మా ప్రభుత్వమునా (తక్కువ:—ప్రె) కంటే లభింపనిదిగా తయారచేయబడుచున్న చక్కెరకు గురించును వారికే గుర్తును గురించును స్థానిక ప్రభుత్వమునకు దీని ప్రకటనము గావించిరి. లోకల్ పెరిసిటీవలో క్రియకా తోటలను చేయుటకు స్థలముల నేర్పరచుచుండిరి. తేజతోటలను ఉన్న ప్రకటనలకు తప్ప మిగిలిన అదన ప్రకటనలను అన్నియు ఉపయోగములలోకి తీసి కొని రావలయునని. బర్మాలోని వర్తక సంఘములను మరలొన్ని వర్తక సంఘములను దరఖాస్తులను పంపెను. ఇకనుండు ఈతోటలను అధికముగ పెరిగగలవు బర్మాదొరతనమునకు ప్రభుత్వమునకు గలగతే ముఖములకు నేర్పరచుచుండిరి. సామెలుగారు ఆపనిని సాగించుటకు వ్రాస్తున్నాను (తేజతోటలను కంటే అధికముగా ఇండియాదొరతనమునాని కోరిరి. అట్టివారివారు దొరకును దుర్గభముగానుండినందున వర్మాకాభివృద్ధికి కొండ అటంకము నుపసాదుచున్నది.

లాహోరు, పారకర్:— 20 వ తేదీని లాహోరులో మొదలయిన సమావేశము కొక సభ గావించిరి. లాహోరును చూచుగాన సభకు అధికత్వమును వహించిరి. "జమీందారీ కల్తీకాధిపతులను మార్చివారి అభిభావగాని అకస్మాత్తుగా తట్టుకొన్నందున యధాసంధర్మము వాడ భారతదేశ రక్షకకానమును అయిపోయెట్టి భిలాహారు సంకర్షమును చాలనేక యెక్కిన వాడగునని తట్టుకొనినందున అక్షేపించుచు వాడగునని ఏమియు పోషమునందుగని అయిపోయిన సమ్మతును తమ సామర్థ్యాని అనునకు వాడుచు కొక తీర్మానమును చేసిరి. తీర్మానమును బలపరచుచు తుదికలాంధ్రులకు చాలా ముహూర్తము గోత్రసదాగుగాను ముచ్చటించిరి.

తెదటిగంటల గవర్నరుగారు ఆ గాన తెల్పెను:—ఈ మధ్య జరిగిన యెల్లరులను గురించి విచారించుట తెదటిగంటల గవర్నరుగారు ఆ గాన తెలిసి. హిందువులను ముఖ్యములను సమాధాన ముగియుటకు గడవిదలెమియును లేవు. మొదటిసారిగా ముఖముగ జగరునుండెను. తెదటిగంటల గవర్నరుగారు రాక ముచ్చటించి కలిపించినట్లు తెలియుచున్నది. మొదటిసారిగా ప్రార్థించుటకు వారు అక్కడనే ఉండునట్లు తెలియచున్నది.

సి. చంగల్వరాజు మొదలియారు.
(ఫార్) అక్కింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

The Coal Crisis.

Situation most Critical.

Observer's Review.

(REUTER'S.)

LONDON, September 19.

Reviewing the industrial crisis, the *Observer* points out that if the coal strike comes, it will mean the suicide of labour interests. It will be impossible after it to restore the workers' wages throughout the country to their present level. If a strike comes it will be simply because Mr. Smillie has determined from the beginning to force the struggle on one pretext or another. He has not negotiated but has proceeded from issue to issue by dictation and only abandons one claim to able a new ultimatum, the latest of which is "two shillings for us or catastrophe for you all" Mr. Garvin says:—For once the Government's case is unanswerable. It was offered either to refer the wage claim to an impartial tribunal or to give an increase in return for guarantees of proportionately increased output. The writer picturesquely says that the country at present looks like a motor-car which the other days stuck half over the brink at Beachy Head. If a strike comes, he thinks it will not last long and will be beaten in a way which will be memorable.

Workers' Attitude.

LONDON, September 20.

The coal situation has changed over the week-end but the next few days will be charged with the most fateful consequences for the country, the economic life of which is threatened with a shattering blow involving inevitable destitution and misery for millions. Some quarters express hopefulness based on the reported readiness of Government to provide a rush court of inquiry to investigate and report upon the wage advance in a few days. These quarters declare that Sunday's meetings in the mining districts indicated that the men were not anxious to strike and admitted that the public generally was against the miners. On the other hand the meetings showed that the men would support their leaders. To-day's resumed conference between Sir Robert Horne and the miners is regarded as most critical, and the key to the situation to-morrow there meets in London the National Conference of Miners' Leaders while on the 22nd the railwaymen and transport workers will meet to determine their attitude in the event of a strike. A dangerous factor as regards the railwaymen and transport workers is the widespread belief that their union funds would be as hard hit by the miners' strike owing to unemployment doles as they would be if the railwaymen struck and the funds had to bear strike pay. Consequently, it is argued that this may encourage the leaders to say:—"Let's strike to get it over quickly and win." Meanwhile, it is authoritatively declared that the Government will not depart from its present policy namely that arbitration and inquiry must precede any grant of increased wages although slight modifications in details may be possible.

A Favourable Sign.

LONDON, September 20.

The Miner's delegates conferred with Sir R. Horne for two hours this afternoon after which the conference adjourned for tea. The fact that Sir R. Horne and Mr. Smillie took tea together privately is regarded as a favourable sign.

Matters Still Undecided.

LONDON, September 20.

After the tea interval, the miners executive met privately for two hours at the Board of Trade, and subsequently dispersed without meeting Sir R. Horne, who was waiting. It is generally assumed that the whole matter will be placed before the national Conference of Miners' delegates, which is meeting in London to-morrow, when the executive will put upon the delegates the responsibility for deciding the character of future action.

Mr. Smillie's Denials.

Not a Political Move.

LONDON, September 15.

Mr. Smillie, in a letter to the *Times*, denies that the strike movement is intended either to promote nationalisation, or to dislocate the industries of the country. The movement he says, is not political, but is due to the miners' desire to obtain a wage sufficient to enable them and their families to live in decency, and also to reduce the cost of living to the coal consumer.

If we were all willing to take Mr. Smillie's word as regards the leaders' intentions, which even the *Westminster Gazette* refuses to do, the letter would be quite unconvincing. It ignores the fact pointed out weeks ago that the strike, by preventing any coal being available for export, would abolish the export profits the distribution of which is at stake. In stating that the miners need a higher wage to enable them to live in decency, it ignores notorious facts concerning the way miners now spend money. Many of them paid for admission to Tattersall's ring at Doncaster, and stories of collier's affluence, recalling the days of some forty years ago, when groups of miners drinking champagne were a common sight in the public houses of the coal districts, are continually being published. This cry for decent living has, in fact, become ridiculous and a meeting of miners' wives in the Bhandra Valley has protested against misrepresentation of their mode of life. Further, the letter contains no reference to the difficulty of raising the standard of living of any large class by an increase of pay, which it is now generally recognised must lead to an increase of prices.

The mere threat of a strike has adversely affected American exchange, thus increasing the prices of imported foods. Despite Mr. Smillie's detachment from realities, and the issue by the Miners' Federation of a statement traversing the official figures regarding the amount of coal profits in dispute, there seem to be greater hopes of peace to-day. These are based on the belief that Mr. Smillie might go to arbitration on the wage demand and waive the claim to price reduction, as the *Daily News* says with no sense of defeat, if the Government would give a definite assurance that coal should not be decontrolled during the life of the present Parliament. It is also suggested that as decontrol will not be practicable within that time, this assurance would make no real difference.—This resembles the case of last year's railway strike

Labour Situation in Italy.

Red Peril Arrived.

Work to be Resumed.

(REUTER'S.)

ROME, September 20.

It appears that the Red Peril in Italy has been averted, and that an agreement which is a signal victory for the workers has been reached, owing to Sr. Giolitti's insistence upon the men's claims. The agreement provides for a sixty to eighty per cent increase in wages for the metallurgical workers, the joint control of factories between the workers and employers, and the evacuation of the factories by the workman.

Employers' and Workers Committee.

ROME, September 20.

Sr. Giolitti has issued a decree declaring that the manufacturers agreed to dual control on the ground that the workers had affirmed that their object was to improve the disciplinary relations between workers and employers and to increase the output, consequently a Joint Committee is being established, composed of six manufacturers and six workers. The Committee will draw up proposals which will be submitted to Parliament as a bill, to recognise industries on the basis of labour participation in the technical, financial and administrative control of industry. In the event of subsequent friction in any establishment the agreement provides for the appointment of a Committee of two matters and two men to decide what steps are necessary.

Satisfactory Settlement.

Work to be Resumed.

ROME, September 20.

A Conference at the Ministry of the Interior between the Delegates of the employed agreed to the new wages scale to be retrospective from July 17th the payment of the wages sought by the workmen during the period they occupied the factories excepted. The *Messengers* learns that the General Confederation of labour has ordered the workmen to leave the occupied factories and to resume work in the normal manner. According to the *Messengers* the Confederation also gives assurance that order will be respected.

Genoa Bourse Explosion.

Sixteen Arrests.

LONDON, September 19.

ROME.—The Police have made sixteen arrests in connection with the explosion at Genoa Bourse. Those arrested include six Hungarians who had revolvers, knives, plenty of money and passports. No damage was done by the explosion except that windows were broken.

The French Presidency.

Great Desire for M. Millerand.

LONDON, September 20.

PARIS.—Efforts are being made in influential quarters to induce M. Millerand to withdraw his refusal to stand for the Presidency. The opinion is expressed that the demonstrations of exceptional unanimity which are being made in favour of his candidature have begun to shake his resistance, and if he consents to stand it is expected that he will be elected unopposed or by a great majority.

M. Millerand Accepts.

PARIS.—It is stated in the lobbies that M. Millerand, has agreed to stand for the Presidency.

Presidential Crisis Solved.

LONDON, September 20.

PARIS.—In the course of a statement, M. Millerand expresses the opinion that nowhere could he do such useful work as in the capacity of the Premier, nevertheless, if the majority of the two Chambers consider his presence at the Elysee preferable to the pursuit of national policy he has carried out since his assumption of the Premiership, he will not remain deaf to the appeal of the Nations representatives. It is felt that M. Millerand's acceptance of the candidature has solved the presidential crisis. Both the Senate and Chamber regard the election of M. Millerand as a foregone conclusion. No other candidate is officially mentioned.

The favourites for the Premiership are M. Jonnart and M. Briand.

Famine Relief in China.

Committee's Appeal.

LONDON, September 20.

PEKING.—The Honan Famine Relief Committee appeals for assistance from the whole world. It declares that the famine is more severe than reports have hitherto indicated and countless lives will be lost, failing speedy help.

which led the Government to give the Labour leaders a promise that there should be no reduction of pay within a given period, instead of making the question dependent on the cost of living, which was bound to go up rather than down unless those leaders themselves took strong steps to reduce it.—*Pioneer*.

An Official Report.

Sir Horne's Fruitless Appeal.

LONDON, September 20.

An Official report of to-day's Coal Conference shows, that Sir Robert Horne again made an eloquent appeal to the Miners to accept the impartial tribunal with reference to wages, the Miners representatives persisted in their refusal declaring that the Government were in a possession of all the facts and were in a position themselves to decide. The representatives declared that unless the wage demands were conceded it would be impossible for them to recommend the continuance of work at to-morrow's conference of the Miner's Delegates. Sir R. Horne reminded the miners of the great interest they professed in the consumer getting cheaper coal. He said that the refusal of an impartial tribunal followed by a strike would result in the consumer having to pay more. Sir R. Horne advanced other arguments but all in vain.

The Irish Hostilities

Pitched Battle at Enniskerry.

Huge Raid in Co. Tyrone.

(REUTER'S.)

LONDON, September 20.

Details of the fight at Enniskerry show that it was a pitched battle. The authorities concentrated in the district, a large force of troops, with the aid of a fleet of twelve motor lorries, upon information that certain land was used for drilling. The fight was sharp but short. The soldiers, flung bombs and used rifles, and were supported by an armoured car.

Several hundreds of men conveyed in a fleet of commander's motor lorries, swept the districts of Gortin and Plumbridge, county Tyrone. They raided a hundred Protestant houses, and carried off arms in the name of the Irish Republic. The raid lasted several hours.

A military lorry escorted by ten armed soldiers was ambushed in Dublin this morning by armed civilians. Two of the soldiers and two of the civilians were wounded and two civilians were captured.

LONDON, September 21.

The attack on a military lorry in Dublin yesterday had more serious results than were at first reported. It is officially stated that two soldiers were killed and one dangerously wounded and two slightly wounded. The escort numbered seven. It is reported that one civilian has died.

Britain and France.

Another Conflict of Views.

LONDON, September 15.

The London correspondent of *Yorkshire Post* states that Mr. Lloyd George, in full agreement with other members of the Cabinet, has taken exception to the radical departure made by the French and Belgium Premiers from decisions reached at Spa regarding the Geneva Conference on Reparations. As a result of the recent conversations between M. Millerand and M. de la Croix it would appear that the Congress, which was to have been held simultaneously with the Financial Congress has been postponed until the end of October. This step has been taken without consultation with the British Government.

The Foreign Office learns that the reason actuating the French and Belgian Premiers was their belief that the German delegation ought not to have an equal voice with the victorious nations in the regulations of their debts, and that the Reparations Commission should have a freer hand regarding Europe's financial problems.—*C. and M. Gazette*.

The Indian Viceroyalty.

"Observer" Urges Mr. Montagu

LONDON, September 19.

The *Observer* emphasises that owing to the political crisis in India, personal considerations as regards appointment of the new Viceroy make the appointment as critical as any since the Empire was inaugurated. Previous familiarity with Indian affairs, or exceptional overseas experience, is now demanded in India. Far and away the most popular appointment would be that of Mr. Montagu. He possesses an extraordinary vogue among the Moderates, and even the Extremists hate him the least. If he could go to India and call a conference he would be more likely than anyone else to persuade Mr. Gandhi to abandon his fatal extremism. Failing Mr. Montagu the *observer* declares for Sir George Lloyd.

Poland and Lithuania.

Hostilities Suspended.

LONDON, September 20.

PARIS.—A dramatic scene occurred at the meeting of the Council of the League of Nations this morning, when the prospects of a settlement of the Polish Lithuanian dispute seemed very gloomy. M. Paderevski made a stirring speech, expressing Poland's desire for peace, and a confidence that the Lithuanians had a similar desire, whereupon M. Woldemar, a Lithuanian delegate, walked over to the Polish delegates and shook them warmly by the hand. After this Poland and Lithuania agreed to suspend hostilities, and allow the League to arbitrate.

General Elections.

Swedish Reds Defeated.

LONDON, September 19.

STOCKHOLM.—The Swedish Reds have sustained a crushing defeat in the general election. Not a single candidate of the party has been returned and they have lost the only two seats held in the previous Parliament. The results which are not yet complete show that the Left or Government parties have lost seventeen seats to the Parties of the Right.

Prince of Wales.

Reference to Indian Visit.

LONDON, September 17.

PORT OF SWAIN.—The *Renown* anchored in the roadstead this morning and H.R.H. the Prince of Wales had an enthusiastic reception from a large crowd when he landed. Replying to an address by the Governor at Parliament House, the Prince referred to the fact that Trinidad provided new opportunities for progress and well being for a large immigrant population from India, which he hoped to visit ere long.

The New York Explosion.

LONDON, September 19.

NEW YORK.—A reward of ten thousand dollars has been offered for information with regard to the Wall Street bomb. Newspapers state that the discovery of parts of a clock mechanism has convinced the authorities that an enormous bomb was used while the owner of the wagon, which is believed to have carried the explosive had been discovered.

Labour in Bombay.

Post and Telegraphs Strikes.

Government Communique.

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, September 20.

An Extraordinary Gazette published on the 20th September contains Government of India orders regarding pay and allowances of fixed pay telegraph messengers. The scale is generally in agreement with the recommendations of the telegraph committee. The order effects Bombay circle, central circle, Bihar circle, Orissa circle, Bengal and Assam circle, Burma circle, Madras circle, the Punjab and North West Frontier circle.

Another Extraordinary Gazette published yesterday contains the Government of India sanction to the revised scale of pay for linemen of telegraph engineering branch with effect from 1st December 1919. Burma and Northern circle except that portion which is in the United Provinces 22-1-32, elsewhere 18-1-28. Initial pay of each linemen already in service on new scale applicable to him will be fixed at the amount arrived at by increasing sum of his existing pay, war allowance and grain compensation allowance by 13-3 per cent and rounding off the resultant fraction of a rupee to a complete rupee. Thus a linemen who is in receipt of a pay of Rs. 17 plus a war allowance of Rs. 3 and a grain compensation allowance of Re 1 will start on new scale on a pay of Rs. 25, from arrears of pay which will become due under this order. The advance of one month's pay sanctioned under orders passed by the Government of India in Commerce Department on 31st May 1920 should first be deducted and the balance due to linemen should be paid by two instalments, first as soon as the sum due has been ascertained, second two months later. With the introduction of revised scale of pay shown above war and grain compensation allowances hitherto drawn by the staff will be discontinued with effect from 1st December 1919.

Strike Continues.

BOMBAY, September 21.

The Bombay Post mens' strike is continuing and has practically paralysed the working of the City Post Offices. The men's grievances are that Government offer of increased wages is inadequate. Their requests regarding the post of sub-inspectors have not been granted and that the overseers and readers have all been put in the grade of postmen. They urge that Rs. 27½ lakhs set apart by the Government for the proposed increases is inadequate and quote the instance of the G. I. P. Ry. who they say have expended two crores under revision scheme and yet it is considered unsatisfactory. They further state that even the illiterate coolies in Bombay easily earn Rs. 32 per month, whereas a literate postman knowing four languages is given a start of Rs. 27. They plead that the cost of living in Bombay has increased to such an extent that it is not possible for a postman with two children to live on less than Rs. 52 per month and that this estimate has not been challenged by Postal authorities. The men urge that they are entitled to consideration since during the last three years of industrial unrest they have loyally carried out their duties. The Postal authorities on the other hand consider that there was no justification for men to precipitate a strike. They gave no intimation about it to local authorities and no attempt was made to represent their grievances except the communication they recently made to the Director General directly without reference to them. Even in the latter case the time given to consider their representation was too short. Looking from all points of view the conduct of men is quite inexcusable. Under these circumstances they have decided to carry on their work partly with the men at their disposal, partly with the help of volunteers and partly with the cooperation of the public.

The Post Master General Bombay in the course of an official version of the situation states the pay of the men had been substantially increased. Nevertheless they continue to be in a discontented state and demand fresh concessions. Their unwarranted action has affected seriously delivery and parcel work in Bombay offices and it is regretted that the public will have to suffer temporary inconvenience, especially as regards delivery of articles, payment of money orders and booking of parcels. All possible efforts will however be made to minimise the effects of the situation and it is hoped that with the co-operation of the public, matters will soon improve.

Orderly Behaviour.

BOMBAY, September 21.

Postmen and Telegraph peons who are on strike are behaving in an orderly manner. There was no delay in sorting of English Mails which arrived this morning, since this is always done by clerks. The despatching of English Mails to other parts of India therefore was effected timely and smoothly. The work at the Central Telegraph Office is becoming normal owing to the valuable help rendered by girl guides and boy scouts. Business houses are sending for their telegrams. Girl guides are helping in the office and boy scouts are delivering them on Telegraph Department cycles. They are taking turn by shifts. In some parts of the city messages are being delivered by clerks in gharries. To-day conditions were practically normal. Only one hundred messages remained undelivered.

A Press Communique.

SIMLA, September 21.

A Press Communique says.—Information has been received from Bombay that the postmen, Postal packers, Postal menials and telegraph peons of Bombay City struck work on the morning of the 20th September as they are not satisfied with the new rates of pay which have recently been sanctioned. The postmen in a letter received from Mr. J. Baptista dated the 24th August last expressed their dissatisfaction with the new scale of pay, but no formal notice of the intention to strike has been received at an rate by the Director General of Posts and Telegraphs and all the postmen who have struck work have rendered themselves liable to the penalty provided by section 50 of the Indian Post Offices Act 1898. Similarly no notice has been received from the Telegraph peons. The reasons advanced by the postmen for their dissatisfaction are that the new rates of pay and house allowances sanctioned for them do not constitute a living wage in Bombay City for men of the class from which they are drawn. In the circumstances it appears desirable to give figures to show to what extent

the pay and allowances of postmen in Bombay City have been improved since the war began. On the 1st April 1914 the postmen (including probationers) in Bombay City were on grades of pay rising from Rs. 12 to 25 a month. The average pay of the postmen was then Rs. 17-5 a month and no house allowances were drawn. During the war the pay of postmen was increased from time to time and war and house allowances were added. On the recommendation of the Postal Committee (whose proposals with regard to the Bombay staff have been accepted in full a time scale of pay has now been substituted for the former graded system. The introduction of this time scale being in itself a considerable concession, Postmen in Bombay have now been placed on a scale of pay Rs. 27-1-45 per month and the rate of house allowance has also been raised to Rs. 7 per month. These revised rates of pay which were announced on the 30th July last have been sanctioned with effect from the 1st December 1919, and as a further concession the government of India accepted the Committee recommendation that in bringing men on the new scale of pay all past permanent service should be allowed to count for increment on the new scale. The average pay of postmen on the new scale of pay is Rs. 36 a month and their average emoluments (i.e. pay plus house rent allowance) are Rs. 43 a month. As mentioned above their average pay in April 1914 was only Rs. 17-5 per mensem, and it will be seen that postmen now earn on an average 146 per cent more than they earned before the war. The minimum pay of a postman is now Rs. 37 plus 7 or Rs. 34 a month which is nearly 200 percent in excess of the pay of a probationer in 1914. Similarly their maximum pay has been raised from Rs. 25 in April 1914 to Rs. 45 plus 7 or Rs. 52, that is an increase of more than 100 percent. The growth of the emoluments of postmen in Bombay City is clearly shown in the table below.

Date.	Aver pay	House rent	Allowance.	Total.
1st April 1914	Rs. 17 5	Nil.		17 5
1st April 1918	23 6	4 0		27 6
1st April 1919	24 4	4 0		28 4
1st March 1920	28 3	4 0		32 5
1st September 1920...	36 0	7 0		43 0

These increases of pay more than compensate the postmen for the increase in the cost of living in Bombay and Government have dealt generously with the postmen of Bombay City. This also applies to the inferior servants of the post office. The minimum pay of this class of servant was Rs. 12 a month before the war. It is now Rs. 20 and in addition they draw a house rent allowance of Rs. 7 a month. The Director General has received no representations from the Telegraph peons in Bombay City and is not aware for what reason they have struck work. These men are remunerated by fees for messages delivered and the postal enquiry committee have reported to a maximum of Rs. 47-13-8 a month, and that on an average their earnings amount to Rs. 41-8-0 a month. These earnings are liberal for the class of work which the telegraph messengers have to perform and there is no intention of enhancing the delivery fees, but the rates of subsistence allowance have been revised and concessions are being granted in respect of leave allowances. The Director General much regrets the inconvenience to which the public in Bombay City will be put by this strike but it will be seen that the postmen and other servants of the Post Office and Telegraph Department who have struck have been treated with generosity in the matter of pay and that they have no justification for the extreme step which they have taken. The Director General feels bound to resist the strike by all means within his power and he is confident that he will have the support of the public in any measures which may be considered necessary.

Postal & R. M. S. Conference.

Hon'ble Khaparde to Preside.

DELHI, September 21.

Hon'ble Mr. G. S. Khaparde, President elect of the All-India Postal and R. M. S. Conference arrived here this morning. He was accorded a hearty reception at the railway station by a large number of Postal Officials.

Court Martial at Murree.

Further Proceedings.

MURREE, September 20.

At the trial of private Chilcott to-day hearing of the prosecution evidence was included. Havildar Barkatulla stated Lt. Hewitt carried no sword when he went to the station from the Fort. He was unarmed. Sepoy Muhammad Ghuffar 2/95th Infantry stated he was one of 25 to 30 sepoys taken to the station by adjutant of his regiment, and identified the accused as one of two soldiers at whom two Pathans were throwing stones on the station platform. Witness admitted having fired twice at Habibullah. Captain Naye Adjutant 2/95th Infantry denied he had taken a party of sepoys to the station as alleged by sepoy Muhammad Ghuffar. He was collecting reinforcements in the fort. Lt. Munro who was in command of detachment of 2/95th Infantry at Kacha Garhi Fort stated he saw Habibullah towards the end of the train fighting with the accused who had a rifle and bayonet. Habibullah seemed to be trying to seize the rifle. He broke away and started to throw bricks at the accused and the crowd on edge of which were some sepoys. One of these levelled his rifle and witness shouted don't fire. He heard some shots in spite of his order and attempted to keep sepoys back. He then saw Habibullah lying on the ground outside the crowd. Witness stated he had collected only six fired cartridge cases after the occurrence, of which three had been fired previous night by sentries at fort.

Jemadar Mutammad Shafi stated he had inspected rifle after disturbance and found only those of sepoys Muhammad Gahaffar and Alla Mehrban had been fired from. He did not remember whether any rounds had been fired by sentries during the preceding night.

Captain Bose I. M. S. stated injuries to the head of Lt. Hewitt were serious. The officer remained in hospital for nearly 12 days. This concluded prosecution evidence and the court rose for the day.

U. P. Lieut. Governor.

AGRA, September 21.

Sir Harcourt Butler, Lieutenant Governor, has arrived here presumably to enquire into the recent riots. There have been no disturbances since the reconciliation between Hindus and Mohammedans took place, and the Moharam celebrations are now held as usual. His Honours' arrival has diffused a sense of peace and security all round and it is hoped he will stay here till the Moharam is over.

Co-operation in Bombay.

Provincial Conference.

Sub-Committee's Reports Presented.

(ASSOCIATED PRESS.)

POONA, September 21.

The Bombay Provincial Co-operative Conference met again this afternoon when the reports of different Sub-committees were presented. These were in the form of resolutions which were put to the meeting by their respective chairmen. The first resolution whether it would be desirable to have cooperative board to work with the Registrar had taken most of the delegates by surprise as though committee was divided on the point of the constitution of the board. There seemed to be a feeling of suspicion fairly generally held which was voiced by Mr. Joshi who proposed an amendment that the question be postponed to the next meeting of the conference. Mr. Otto Rothfeld Registrar endeavoured to reassure the conference that he was only asking for assistance in his work which was heavier than he could undertake single handed, but the vote of the conference on being taken was in favour of the amendment and further consideration of the subject was postponed. The next subject was not of a contentious nature and the conference adopted it without much discussion. The recommendations desired one that the Central and Urban Banks introduce the use of cheques and undertake to discount short term hundies and trading bills on behalf of the members of the Societies (2) Obligatory contribution by primary societies to the share capital of District Banks should be raised to the twentieth of their maximum borrowings; (3) Raising of the rate of interest by District Banks by least 1 per cent above its present level thus affording terms to the subscribing public; (4) Desirability of organising further Urban Banks. The deliberations of Sub-Committee dealt mainly with the scheme of representation for Provincial Conference which was unanimously accepted. The next report dealt with the scheme for campaign in the Bombay City with a view to popularising cooperative movements by holding a City Cooperative Conference starting a separate branch of the Bombay Central Cooperative Institute delivering lectures etc. The next resolution passed by the Sub-committee and generally accepted was that a body of workers most of them paid, should be appointed to advertise the advantages of Consumers and producers societies. It was also decided to ask the Central Board of cooperative Institute to organize committees with the same effect. Pending the reconstruction of Bombay wholesale Cooperative Society it was also recommended that a special Assistant Registrar be appointed to help consumers Societies in the matter of purchases and sales by placing them in touch with some respectable firm. The Conference decided to record the conclusions arrived at by the Sub-committee appointed to deal with questions regarding building societies in order that the Registrar might deal with each separate case in the best way possible. The sub-committee had before it questions of cotton sale societies. First resolution required credit societies to market their members cotton through sale societies only, in cases where members had received advances on their cotton. Second resolution permitted sale societies to market cotton belonging to non members at higher brokerage fees. It was resolved that advances should be made by sale societies against cotton delivered, in godowns or to individual members against cotton field, where no Credit Societies exist. Another resolution recommended Central District and Urban Banks to finance Cotton sale Societies in order to enable them to make advances to cultivators. This concluded the business before the conference which was brought to close with a vote of thanks to the Hon'ble Mr. Curtis for presiding.

Strike at Tata Steel Works.

Terms of Settlement.

JAMSHEDPUR, September 21.

The terms of the settlement of the strike of the European employees are not yet made public. It is understood that the strikers will get ten per cent increase over the average earnings including wages and production bonus, with retrospective effect from the 1st March last.

Steel furnaces rolling mills are working as usual. The Indian Labour Association is discussing the situation which the terms have created.

Capital Tax in Italy.

Note by Italian Consul.

CALCUTTA, September 21.

Cavuff Dr. G. Coochi Consul for Italy at the request of his Government issues the following note on the nature of capital tax in Italy:—Under this tax all property of any kind lands buildings, title deeds, bonds of state, loans, shares etc, owned in Italy by Italian or Foreign subjects before January 1st 1920 are liable to extra tax on capital established by a law passed on April 22nd 1920. Property below 50000 liras are exempted. In addition all foreign subjects must fill up an exact and complete statement showing their properties in Italy to be presented through Italian Consulates in the country in which they are living. The statement should be made out on a special form.

Prince Omardat of Siam accompanied by Captain Padlv arrived to-day in Rangoon by *Bilora*.

The Judge Small Cause Court has decided that appeal did not lie for a revision of the Burma Rent Controllers decision and that he had no power to fix a standard rent in special case.

The Burma Government have issued a lengthy press communique detailing the progressive development of sugar and paper pulp which are now being produced by private firms. A site for cinchona growing in lower Tenasserim are being selected. The utilisation of jungle woods, other than teak is being pushed on. Application for leases by firms including some new to Burma, will be followed by considerable production. The Government is erecting a drying kiln and apparatus for experimental tests. The need of an expert geological staff and mycologist has been urged upon the Government of India. The world wide shortage of export advisers affects Burma's development. The communique further deals with legislative and administrative proposals.

Non-Co-operation.

Congress Sub-Committee's Report.

Mr. Jitendralal's Stirring Speech.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, September 21.

The Report of the Sub-Committee appointed by the All-India Congress Committee to draft instructions on non-co-operation resolution is under print, and will be despatched to members of the All-India Congress Committee shortly.

Mr. V. J. Patel.

Mr. V. J. Patel arrived in Bombay this morning and is in hospital under treatment of Mr. Deshmukh. Mr. Patel will have to undergo an operation to-morrow. In the meantime the work of the All-India Congress Committee will be carried on by Mr. Sethaye for the General Secretary, 123 Esplanade Road, Bombay.

No Welcome Address.

JABALPUR, September 20.

At a public meeting in the town hall a resolution was passed that no welcome address should be given to His Excellency the Viceroy when he visits Jabalpur in October and requesting the Municipal Committee to reconsider and revise its decision to give a welcome address to the Viceroy.

Committees Appointed.

Gujrat Raj Kiya Mandal's Work.

AHMEDABAD, September 20.

The Executive Committee of the Gujrat Raj Kiya Mandal have appointed committees in every District to carry on non-co-operation propaganda and to formulate a scheme for the establishment of arbitration courts. A Sub-Committee has been appointed to address a manifesto to guardians, managers and teachers of schools, recognised by Government, and to constitute a national University.

Another Withdrawal.

KARACHI, September 21.

Mr. R.K. Sidhwa Vice-President of the All-India Home Rule League in withdrawing his candidature from the Bombay Council writes to the press as follows.—I voted against Mr. Gandhi's resolution because his programme does not contain the establishment of any organisation. Remember our Home Rule movement in 1917; how successful it proved because we had a full organisation with us. My second reason for opposing is that we have not given final notice to the British Cabinet, and the third is that although no provision has been made in the new act to hold Indian life and honour sacred in the times of crisis like that of the last year, we have secured a weapon to fight our case. Imagine the moral effect produced in the country by Lord Chelmsford's decision on Mr. Sastri's resolution on the Punjab affairs in the Council last week. Could such a service have been rendered by remaining in or outside council. However as a loyal Congressman it would be disloyal to violate the decision of the nation and enter in council and I have accordingly withdrawn my candidature.

An Interesting Address.

CALCUTTA, September 21.

At Rotary Club, this afternoon Mr. Surendra Nath Banerjee delivered an interesting address on reforms in the course of which he characterised the Reform Act as the greatest of India's charters, greater than Queen's Proclamation which they were accustomed to call *Magna Charta*. An elevated manhood, a responsible public life, and an increasing national self respect were gifts which would follow in the train of the fruition of the great promise of the Reforms Act. When they were in profit of such a bright prospect, it seemed to him unfortunate that a section of the community should accept the principle of non-co-operation. His Majesty recently issued a proclamation appealing to all classes to co-operate one another and to forget the past irritations. Were Indians to reply to it by the adoption of policy of non-co-operation? Was there any justification for non-co-operation now? Had they tried cooperation and had they found that it was wanted? Then and then only would non-co-operation be justified. It seemed that it was a blunder, worse than a crime to talk of non-co-operation or to accept it as a principle at a time when cooperation was so rich in the promise of an abundant harvest of good for the benefit of the motherland.

Calcutta Meeting.

A largely crowded mass meeting was held on Tuesday afternoon at College square under the Presidency of Srimati Sarala Devi Choudhurani to consider the question of practicability of non-co-operation.

Mr. Jitendralal Banerjee.

Mr. Jitendralal Banerjee said that he would first try to put the positive aspect of non-co-operation and would then meet the arguments advanced as to its validity. In the first place it appears to him that co-operation was absolutely impossible so far as an alien Government was concerned. They could not co-operate with tyrants. That was a conclusive argument for non-co-operation. There was an alien Government. It was not their Government but how could non-co-operation help them. Absolute, unmitigated independence was their ideal. How could non-co-operation further the realisation of that ideal. Every Government depended on the factor and that was willing co-operation of the governed. Without it no Government was possible. Indians formed the super structure of the Government and if that super structure was taken away the whole thing would collapse. If non-co-operation was made complete the whole thing would tumble down. That was a fact which could not be denied. Granted that national independence was their ideal Non-co-operation was the only means to attain it. Total non-co-operation could not be effected in a day. It required great strength, physical and moral strength, presupposed discipline and culture. This strength must be acquired by a lengthy process of culture and discipline. Mr. Gandhi said that his present programme of non-co-operation would not immediately succeed in paralysing the Government.

Mr. Banerjee said that his first proposition was that non-co-operation was possible in practice. His second proposition was that they could attain full independence by practising total non-co-operation. His third proposition was that

complete carrying out of non-co-operation required training and culture. His fourth and the last proposition was that the first starting point in this culture was found in Mr. Gandhi's programme.

Mr. Banerjee next dealt with the principal arguments that had been advanced against the non-co-operation movement. It had been said that very few men would give up titles, very few lawyers would abstain from practising in law courts and very few students would be withdrawn from their schools. His answer was that granting that these were not practicable wholesale it did not matter much. A beginning must be made now. Another objection was that by following the programme Government would not be paralysed. The speaker said that in itself it would not, but it would induce in them a mentality which could paralyse the Government. It had been said that they would gain nothing by boycotting councils.

Some said that by entering councils they would be able to do some service while others said that they could be able to play the game of obstruction and thereby would attain *Swaraj*. The speaker could not understand how the Government would be affected by obstructions. Their Councillors objected wholesale in the passing of the Rowlett Act but in spite of that the bill was passed. It had been said that in the new system there would be non-official majority, but they would not be able to do anything, by raising objections in respect of the fiscal question, the army and the police, which were all reserve subjects. As for the non-official majority he said in actual collision with the Government they would not find themselves in the majority in consequence of the different constituencies and various interests. It was only a paper majority, nominal and shadow majority. Those who asserted that they would be able to paralyse the Government by opposition were in the wrong. There was very little in the argument that they would be able to do good to the country by entering the council. *Swaraj* did not mean betterment of the present Government, but it meant replacement of the existing Government. The people wanted their own Government and not a better Government by alien. They should not go to council lest they should do some good to the existing Government, and thereby perpetuate their wrongful life in this country.

(REUTER'S.)

British Food Prices.

Further Increases Foreshadowed.

LONDON, September 19.

Speaking at the Grocers Exhibitions in London, Mr. McCurdy Food Controller, declared that apart from the possible coal strike, the food prices by Christmas would have risen to such an extent as to make the working class family's weekly food bills nine shillings and sixpence more than last Christmas. He added that the crucial time as regards food prices had not yet come. It would come when the peoples of Central Europe became competitors in the world's markets with ourselves.

Fight for Tabriz.

Cossacks Enter Town.

LONDON, September 17.

THERAN.—The newly appointed Governor of Tabriz, Mukhbera Sultan, was unrecognised by the Democrats on arrival. Sending Cossacks into Tabriz to attack the Democrats, Mukhter remained outside the town.

The Cossacks defeated the Democrats wounding 100 and killing 50, including Sheikh Mahomed Khaibani, the Dictator of Tabriz, since spring this year. After capturing the enemy's guns and ammunition, the Cossacks took possession of the town which is reported quiet.—*Pioneer*.

Lord Curzon and Mesopotamia.

An Emphatic Denial.

LONDON, September 20.

The *Sunday Times* publishes correspondence between Lord Curzon and Capt. the Hon. W. G. Ormsby-Gore in which Lord Curzon emphatically denies Capt. Ormsby-Gore's charge that he is responsible for the administrative system established in Mesopotamia. He declares that the whole of his actions and opinions have been directed to the speedy institution of an Arab form of Government in Mesopotamia, and while defending to the best of his ability the land of Anglo-Indian officials in Mesopotamia, he lets it be clearly understood that neither the Government nor he in any way sympathised with the Indianising or Anglicising of Mesopotamia, or introducing a bureaucracy administration there.

Beleaguered Garrison's Request.

Tobacco and Cigarettes only Required.

LONDON, September 20.

The garrison of Kufa has been beleaguered for some weeks, but it is inferred that it is satisfactorily supplied with necessities and ammunition by the Air Force. According to a communiqué regarding Mesopotamia issued by the War Office the latest aerial reconnaissance ascertained that a request was being made, only for tobacco and cigarettes. The request was conveyed by a sign painted on a roof. The truculent Sheikh of Dhari, located twenty-five miles northwest of Bagdad, with his followers and a thousand camels, has been subjected to an aerial attack which inflicted considerable casualties.

In Northwest Persia, the Persian Cossacks report that a Bolshevik aeroplane dropped four bombs on Imamza.

Anchor Line *Circassia* will arrive in Bombay on the 29th instant.

P. and O. *Kaisarhind* which left Bombay on 4th instant arrived at Marseilles on Saturday 18th.

S. S. *China* which left Bombay on the 28th ultimo arrived at London on the 18th instant.

Mail Steamer *Morea* with outward mails of 9th instant is expected to arrive in Bombay at 4 P.M. on Friday next.

It is understood that Mr. P. Kunhi Ahmed Koya, formerly Deputy Superintendent of Police Madras, whose services were lent to the Government of India and who have been serving as Assistant Commissioner at Port Blair will shortly revert to his former place in Madras.

Latest Telegrams.

(Reuter's Agency.)

LONDON September 20

A telegram from Fiume reports that four cases of Bubonic Plague have been discovered in an hospital. The cases have been isolated.

It is reported from Constantinople that Shukh ul Islam has resigned and that the whole Cabinet is expected to resign.

No explanation is given with reference to the strike in the spinning-mills in Oldham district a meeting of the operatives has passed a resolution by an overwhelming majority in favour of a general strike to-morrow. Thirty thousand operatives are affected and two hundred mills will be idle. The Meeting resolved to form a separate Spinners and Pieceers Union. There is little likelihood of settlement until after holidays, fortnight hence. The Ring mills are not affected.

Messrs. Lloyd's Capetown message, says that the steamer *Elveric* Calcutta for venosaires arrived on 17th leaving in number two hold. It is feared the cargo is damaged. The Lower tier will be surveyed.

As a sequel to the tragedy at the Grange House near Ayr Mr. McMikin has been arrested.

(Associated Press.)

SHOLAPUR, September 22.

The Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri visited Sholapur on his way to Madras and addressed a crowded meeting in the Ripon Hall on non-co-operation. At the outset Mr. Sastri said he did not question the legitimacy in certain conditions of passive resistance and quoted his master the late Mr. Gokhale in his support. He strongly put his view that by accepting non-co-operation doctrine, the Congress had committed the country to a calamitous course. The conditions in the country are sufficiently bad and this course would only help to worsen them. He dwelt at length on the circumstances under which the vote was registered in the Congress and said that the statistics and probabilities prevent one from accepting the vote as the voice of the country. He deprecated the idea of a minority loyally accepting the majority view even in matters of conscience and that too while the minority still hold the view that the decision is wrong. Instead they should go about spreading their propaganda, converting the majority and thus create best chances of revising the mistaken decision of the Congress at the next opportunity. This is the rule of conduct in public life. Referring to the recent decision of certain sections of the minority, he most feelingly said:—I look upon this self abdication as one of the most calamitous signs of the times. I cannot conceive any regulation of a corporate body which asks for the surrendering of one's conscience. I believe it is a profoundly mistaken sense of public duty which in fact results in placing the Congress above the country. The speaker next pointed out the necessity for the representation of different schools of thought in the legislatures and showed how the absence of any party would deprive the country of their best advice. He examined in detail the steps in the non-co-operation programme and showed their impracticability. He said that on the showing of Mr. Gandhi himself the forces of disorder have only been kept in check temporarily. They would be released in six months time, that is long before his remedy could produce any visible effect at all proportionate to the ends in view which now included *Swaraj*, besides the righting of the Punjab and the Khilafat wrongs. The speaker then referred to such important subjects as the exodus, the cost of new council buildings at Simla and Delhi and the Territorial Force Bill which did not at all receive sufficient attention as the country was wholly engrossed in non-co-operation. Subjects such as education, Sanitation, etc. that vitally affect the economic condition of the masses would be transferred to popular legislatures. It would be failing to do one's duty to the country if they were going to turn away from these and embark on the perilous voyage of non-co-operation. Mr. Sastri was heard throughout with rapt attention.

BOMBAY, September 22.

The strike of postmen continues. Altogether four delivery centres have been opened in business quarters only a few have been fortunate in getting a part of their mails in the last two days. All the members of Postal service are working wholeheartedly to cope with an admittedly difficult situation.

The coolies of the store department of the Bombay Port Trust struck work yesterday.

The strike of workmen of oil companies at Sewri, Bombay continues.

The Ahmedabad correspondent of the *Times of India* states—The only convert Mr. Gandhi has secured in his district is Mr. V. J. Patel, Bar-at-Law, brother of the Imperial Legislative Council Member of that name who has suspended his practice from the Bar.

BOMBAY, September 22.

Mr. Joseph Baptista in an interview to the press strongly refutes the official statement that the Postal peons have gone on strike without giving due notice of their demand and intention. He says the storm was brewing for two years. Several representations were made and reminders sent in the meantime. On the 20th August last he as chairman of the meeting communicated the unions resolution of postmen and packers emphatically declaring that Government orders regarding their pay and allowances were totally inadequate and unsatisfactory. He assured the D. G. that postmen were ready to resign than serve on such a pittance. The reply received from the Post Master General Bombay, on the 17th instant crushed the last lingering hopes of a revision. The deadlock can yet be ended if officials are prepared to do justice. He suggests that the Government might immediately empower Mr. Sams, P.M.G., Bombay, and himself to investigate into the minimum cost of living of postmen and Telegraph peons in Bombay. If they differed let Mr. Gandhi be the arbiter. The men would resume work if this be promised. In order to meet the increased cost to improve the men's wages, Mr. Baptista suggests a surcharge on all letters posted in Bombay and he feels confident the Bombay public will not grudge the extra postage. He understands one pie extra per letter will suffice to meet the men's demand in full.

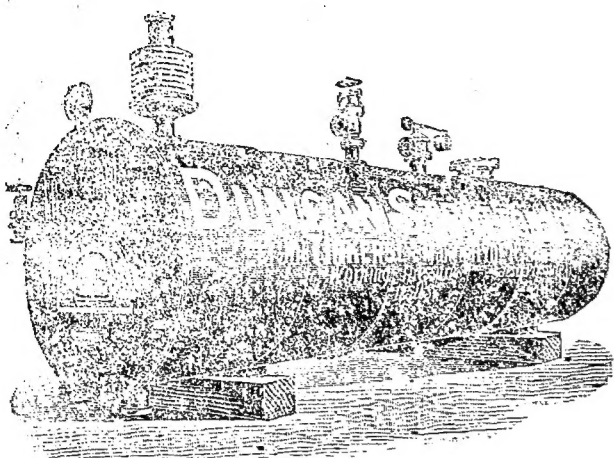

DUNCAN STRATTON & Co.

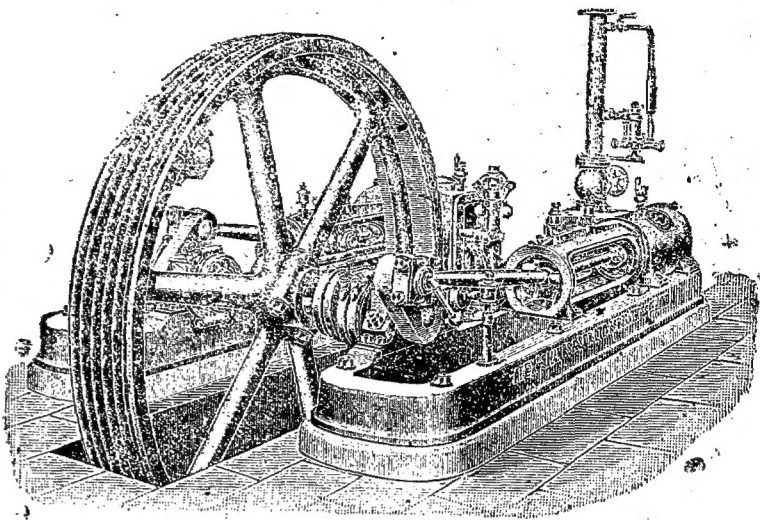
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ పిథి, బొంబాయి.

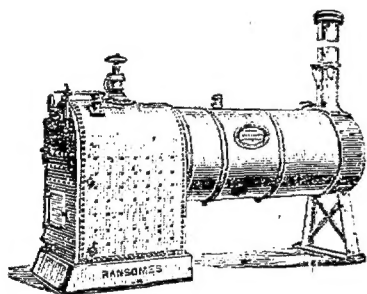
హైక్రాసు స్ట్రీట్ కార్క్స్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మొదలు — డయామీటరు
4 అ. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు ఉంటున్న.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు
80 పౌండులు మొదలు
160 పౌండుల వరకు ఉంటున్న.

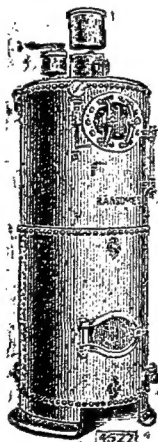

హైక్రాసు స్ట్రీట్ కార్క్స్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉంటున్న.

డయామీటరు 6 అ. 6 అం. వరకు ఉంటున్న.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 100 పౌండుల వరకు ఉంటున్న.

లోకో మోటివ్ బయిలర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌండులు మొదలు
100 పౌండులు, 120 పౌండులు, 150 పౌండుల వరకు ఉంటున్న.

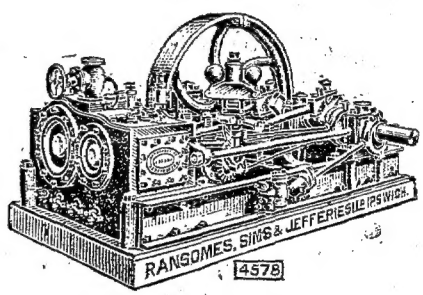

హైక్రాసు స్ట్రీట్ కార్క్స్ బాయిలర్లు.
డయామీటరు 8 అ. మొదలు 10 అ. వరకు ఉంటున్న.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌండులు మొదలు
100 పౌండుల వరకు ఉంటున్న.

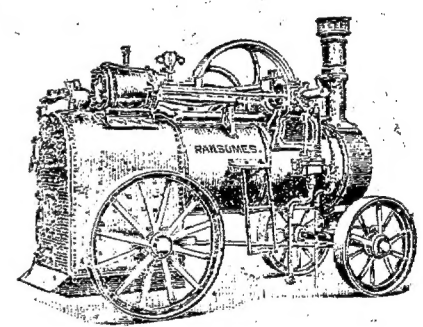
ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చు.

దూది బిల్డింగు మెషిన్, వాటి సహాయ
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్ [కాటా]
దూది ప్రిన్సిపిల్స్ మెషిన్
దూది పిన్సింగు మెషిన్
అన్ని రకాల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకాల స్టీమ్ బాయిలర్లు
లోకో మోటివ్ మిల్లింగు మెషిన్
నూ సెమిల్స్ మెషిన్
మంచు గడ్డకేయ మెషిన్ సామానులు
కట్టు బిల్డింగు చేయ మెషిన్ వాటి
అన్ని రకాల పంపింగు మెషిన్లు
వాగన్లు, క్యూబిక్ సాంధ్రమైన కార్లు మొట్టమొదట
కెరెన్స్ మౌంట్ కుడడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్) కోరమెట్లు
లెటరు, వర్క్ సాఫ్ట్ కోరమెట్లు
స్టీమ్ పాప్టింగు, కట్టింగులు, వెల్డింగు
కాల్ విరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్స్.
వగయరా అన్ని రకాల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపౌండు
హిందూస్థాని ఎంజిన్లు.
(కాన్వర్షన్ మొదలుండి ట్రాన్స్మిషన్ వరకు)
ఇంజిన్ సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు మొదల గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ ప్రెషరు 120 పౌండులు గలవి.
కాంపౌండు — ట్రా, లో ప్రెషర్ సిలిండరు
స్టీమ్ ప్రెషరు 150 పౌండులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు ప్రొఫెసర్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.
దగ్గు, శైత్యము, కడిశము, రొమ్ము పడిశము, తలనొప్పి, వాయువు నొప్పులు, పొట్టు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో నూనె కల రూ. 0—10—0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు వేయి.
అమృతాంజనం డి పో, } 100, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి పిథి, మదరాసు.

